PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini 20 postale I gruppo - Cena 35 lir

Leto XVII. - Št. 112 (4886)

TRST, petek 12. maja 1961

Zborovanje fašistične mladine v Modeni poteklo brez incidentov

Po zasedbi tovarne v Sarnicu (Bergamo) karabinjerji streljali na stavkajoče

Ranili so več delavcev, Mario Savoldi pa je podlegel ranam - Kvestor in poveljnik karabinjerjev uvedla preiskavo - Na zborovanju protifašistov je Dozza izjavil, da je v borbi proti fašizmu «včasih potrebno potrpljenje za dosego dokončne zmage kasneje»

(Od našega dopisnika)

MODENA, 11. — Kljub temu, da so vse stranke v Modeni pokrajini (razen seveda monarhistov in misovci) obsodile zborovanje fašistične mladinske organizacije «Giovane Italia», ga označile za izrazito politično provokacijo in zahtevale soglasno, da pristojne oblasti prepovedo zborovanje prepovedo (v tem smislu so tudi predstavniki krajevne KD intervenirali neposredno v Rimu) in zahtevali prepoved tega fašističnega zborovanja v mestu s tako slavno protifašistično preteklostjo, sta se vlada in njen notranji minister odločila za drugo pot: pod pretvezo, da gre za pravico zborovanja, ki jo ustava jamči tudi zakonito obstoječim fašistom organizacijam, je notranji minister Scelba poslal varnostnim organom v Modeni, da je treba storiti vse potrebno, da bi zborovanje fašistov moralo vršiti nemoteno.

V Modeni so koncentrirali znatno policijske sile, na čelo pa so postavili generala Camillerija, ki vodi 11. okrožju korpusa javne varnosti (Emilija-Romagna-Toscana). Na kraju se je nahajal tudi namestnik šefa policijskih sil Agnesina.

V mestu samem pa so policijske sile izolirale poslopje, v katerem je kino dvorana Duchessa, kjer se je imelo vršiti omenjeno zborovanje mladih fašistov. Toda tudi kljub prizadevanju, zaščiti, fašisti niso smeli vstopati v dvorano v skupinah, ampak skoraj posamič. Pred zborovanju, ki se je končalo že opoldne (kar dokazuje, da je bil njihov namen povsem drugega), so se fašisti odpeljali z avtobusi, vlaki, ne da bi pri tem prišlo do kakršnega koli incidenta.

V mestnem občinskem gledališču se je opoldne vršilo javno zborovanje odpornikov in gibanja. Kljub temu, da je policija zavarovala vse dostopne poti v mesto, pa tudi v mestnem dopuščala promet v mestno četrt, kjer se je vršilo zborovanje fašistov, le tem, ki so mogle dokazati, da prebivajo v tej četrti delavcem, ki so nosili na prsih trobojnico, je po zaključku zborovanja, ko so se fašisti zapuščali mesto, prišlo do omejenega spopada med manjšo skupino fašistov in skupino protifašistov, pri katerem so ga lažje izkupila dva dijaka iz Parme. Že v prvih urah sta zapuščala mesto prefekt dr. Agnesina in general Camilleri in odšla del policijskih sil. Kljub temu so tudi cestne blokade, ko je mesto zadobilo vojaškega urah spet svoje vsakdanjo praznično obličje.

Na nočnem zasedanju občinskega sveta je župan Cocconcelli (PSI) prečital brzojavko, ki ju je poslal predsednik vlade in notranjemu ministru, v katerih je zahteva, da oblasti prepovedo zborovanje fašistov. Na besede tovariša Zurlinija (PSI), ki je dejal, da zborovanje «fašizma pomeni le žalitve odporniškega gibanja, ampak ustavne ureditve države in zato da so pripravljeni zapustiti zborovanje «tudi s Bonacini (KD) dejal drugim, da bi bilo »tudi bolje ne reagirati na provokacijo teh ekstremističnih ampak jim dati pobitje, ki ga zaslužijo, namreč nobenega pobitja. Ascari (PLI) pa je dejal, da liberalci sicer ne čutijo nobene simpatije do mladih, vendar pa je podčrtal, da vsako politično gibanje ima pravico do zborovanja, da pa mora ščititi ustavne svoboščine, dokler neko zborovanje ni postavljeno izven zakona. Po povsem mirnem potekanjem današnjega dne se da sklepati, da je tudi med komunisti in socialisti prevladovala razsodnost in da so se odločili le s formalnim protestom proti izzivalnemu zborovanju fašistov, proti obstoju njihovih organizacij in njihovi dejavnosti. Na zborovanju protifašistov je župan govoril dejal med drugim, da okoliščina, da se dogodki dan zaključil brez incidentov, «veliko zmago demokratičnih množic, ki so tako pokazale, da so dosegle popolno politično zrelost», župan Dozza pa je poudarila, da je «spontano gibanje mladeniva, ki je nastalo ob pobudi, v čast ne le Modene, ampak vsej pokrajini» in da, da v borbi, ki jo demokratične sile vodijo proti fašizmu, včasih tudi potrpljenje služi za dosego kasnejše dokončne zmage».

V Sarnicu pri Bergamu je prišlo včeraj do resnih incidentov med stavkajočimi delavci tekstilne manufakture Sebina in karabinjerji, ki stražijo tovarno. Gre za sindikalni spor med delavci in podjetjem se vleče že nekaj mesec dni. Pred dvema dnevoma je uprava sklenila zaprti tovarno. Pred tovarno je včeraj sindikalni voditelji zbranim delavcem obrazložili stanje spora. Nekateri delavci so, mimo karabinjerjev preplezali zid in odprli glavna vrata tovarne se drugim delavcem, ki so se nato v tovarni zabarikadirali. Do incidentov je prišlo (gre za uradno verzijo karabinjerjev), ko je tovornjak pripeljal skupino karabinjerjev, ki so morali baje zamenjati one, ki so bili do tedaj v službi pri tovarni. Ker so delavci mislili, da karabinjerji nameravajo izgnati one, ki so vdrli v tovarno, so jih pred tovarno zbrani delavci (bilo jih je okrog tri tisoč) napadli s kamenjem in baje tudi s palicami. Ker so se karabinjerji znašli v kritičnem položaju in bi jih delavci kmalu razorožili, so karabinjerji streljali... v zrak, pri čemer so krogle zadele nekatere delavce, enega pa celo smrtno ranile. Pri tem je bilo tudi 24 karabinjerjev huje ali laže ranjenih, enemu od teh pa je kamen razbil čeljust. Sporočilo karabinjerjev zaključuje: «Bodisi zato, da bi preprečili, da bi incident zadobil večji obseg; bodisi zaradi tega, da se nudi prva pomoč ranjenim, so se karabinjarji nato umaknili v svojo vojašnico».

Kvestor in poveljnik karabinjerjev v Bergamu sta uvedla preiskavo o incidentih. Do danes pa niso še javili niti števila ranjenih delavcev; ve se le ime delavca, ki ga je ubil strel iz pištole: gre za 30-letnega Maria Savoldija. Sporočilo karabinjerjev govori sicer o 24 huje ali laže ranjenih karabinjerjih, dejansko pa gre le za 8 karabinjerjev. Policijski organi skušajo ugotoviti dejanske okoliščine zaradi katerih je prišlo do incidentov.

Sedaj, ko je tekla kri, so tudi poravnali sindikalni spor, sporazum pa so podpisali predstavniki vseh treh sindikalnih organizacij.

Preiskavo o krvavih incidentih v Sarnicu pa je prevzel sam državni pravdnik dr. Fassio in zaslišal nekatere ranjene delavce. V Bergamo so prispeli tudi: polkovnik Ciravegna, poveljnik karabinjerjev v Brescii; divizijski general Cappiello, poveljnik divizije karabinjerjev «Pastrengo» iz Milana in brigadni general Smecca, tudi iz Milana. Iz vsega tega se da sklepati, da je uradna verzija karabinjerjev, ki so odgovorni za incidente, povsem neobjektivna in se vsa zadeva ne bo končala le z njihovim sporočilom. Pa tudi sicer je že zadnji čas, da se temu napravi konec, saj že skoro ni sindikalnega spora, ki bi se v Italiji ne končal s krvjo!

A. P.

—«»—

Pet načel konference v Monroviji

MONROVIJA, 11. — Voditelji dvajsetih afriških držav, ki so se sestali v Monroviji, so določili pet načel za bratske odnose med afriškimi državami. Ta načela so: 1. Priznanje enakosti in suverenosti ne glede na velikost države in njeno prebivalstvo. 2. Vsaka afriška država ima pravico do obstoja in nobena država ne bo smela skušati priključiti si drugo državo iz katerega koli vzroka. 3. Ce bi se neka afriška država želela svobodno in prostovoljno združiti z drugo državo, se ne bo smela temu nobena država upreti. 4. Vse države bodo morale spoštovati načelo nevmešavanja v notranje zadeve bratskih afriških držav. 5. Vsaka država bo morala spoštovati ozemeljsko celovitost drugih držav in ne bo smela imeti na svojem ozemlju nobenega odpadniškega elementa, ki bi uporabljal to ozemlje kot oporišče za prevratno delovanje proti svoji državi.

Konferenca je sklenila, da se bo sestala komisija strokovnjakov, ki bo pripravila načrte za gospodarsko sodelovanje. Sklenili so tudi, da je potrebno določiti načrte za znanstveno, tehnično in kulturno sodelovanje.

Danes so razpravljali o grožnji proti miru in o stabilnosti v Afriki. V začetku današnje seje so govorili o Angoli. Predvidevajo, da bodo govorili tudi o Alžiriji in Kongu.

Progresivna zveza Angole in ljudsko osvobodilno gibanje Angole sta predložili resolucijo, ki zahteva, naj se podpora, ki so jo afriški voditelji nudili stvari dekolonizacije v OZN, nadaljuje v Afriki z diplomatsko, moralno in materialno pomočjo.

Danes so razpravljali in se sporazumeli o naslednjih vprašanjih:

Alžirija: Strinjajo se s tunizijskim stališčem, da so neposredna pogajanja med Francijo in alžirsko vlado najboljša rešitev.

Jedrski poizkusi: Postavljanje skladišč za jedrske bombe je mnogo bolj nevarno kakor poizkusne eksplozije.

Angola: Postopna dekolonizacija tega ozemlja, da se prepreči ponovitev dogodkov, do katerih je prišlo v Kongu. V tem smislu bodo nujno posredovali pri portugalski vladi, toda predstavniki angolskega osvobodilnega gibanja niso bili dopuščeni na konferenco.

Kongo: Soglasna obsodba zunanjega vmešavanja in nadaljevanje akcije OZN.

Konferenca bo jutri zaključila svoje delo.

Šihanuk se bo udeležil konference o Laosu ki se ima začeti danes popoldne v Ženevi

Laoški kralj ne nasprotuje več konferenci - Pričakuje se poročilo nadzorstvene komisije o ustavitvi sovražnosti

ŽENEVA, 11. — Konferenca o Laosu, ki se začne jutri v Ženevi, bo imela opravka z zelo zapletenimi vprašanji, ki se tičejo nevtralnega in neodvisnega Laosa, sestave koalicijske vlade, odnosov Laosa s posameznimi bloki, oborožitve Laosa itd. Uraden naslov konference je «Mednarodna konferenca za rešitev laoškega vprašanja». Začela se bo ob 15. uri v palači narodov.

Vse pretekle dni so prihajali v Ženevo delegati držav, ki so bile na konferenco povabljene. Foreign Office je danes sporočil, da se bo konference udeležil tudi kamboški princ Šihanuk in bo prišel v Ženevo v torek. Kakor je znano, je Šihanuk pred dnevi sporočil, da se Kambodža ne bo udeležila konference, če laoški kralj ali prizadete stranke v Laosu ne sporočijo, da ne nasprotujejo navzočnosti Kambodže.

Laoški kralj je danes v svojem govoru v parlamentu izrecno pozval Šihanuka, naj še dalje nudi svojo podporo ženevski konferenci, in je izrekel upanje, da bo Šihanuk do «kraja izvedel svojo veliko zamisel o nevtralnem Laosu, ki bi mu nudile jamstvo velike države.» Znano je, da je prav laoški kralj dal povod za prejšnji sklep Šihanuka, ker je bil izjavil, da nasprotuje konferenci.

Danes so prišli v Ženevo tudi poljski zunanji minister Rapacki, kanadski zunanji minister Green, kitajski zunanji minister Čen Ji, angleški zunanji minister Home, ameriški državni tajnik Rusk in potujoči poslanik Harriman, ki bo nadomestil Ruska, ko se bo ta vrnil v Washington.

Kitajski zunanji minister Čen Ji je ob prihodu prebral izjavo, ki pravi: «Menimo, da, če vse države, ki sodelujejo na tej konferenci, iskreno mislijo mirno rešiti laoško vprašanje, bo konferenca lahko imela pozitiven rezultat. Kitajska vladna delegacija bo delovala sporazumno z delegacijami drugih držav, da se doseže sporazum o strogi zagotovitvi suverenosti, neodvisnosti, enotnosti in celovitosti Laosa ter nevmešavanja v njegove notranje zadeve.»

Zatem se je Čen Ji srečal s sovjetskim zunanjim ministrom, ki je bil na letališču. Sporazumela sta se, da se bosta popoldne sestala na razgovor.

Ameriški državni tajnik Rusk je izjavil, da konferenca zasluži največje napore vseh tistih, ki bodo sedli za konferenčno mizo. Dodal je, da bo uspeh konference prispeval ne samo k blaginji laoškega ljudstva, temveč bo tudi važno vplival na splošen mir.

Harriman pa je izjavil, da nima novih vesti, kar se tiče ustavitve sovražnosti v Laosu. Dodal je, da ameriška delegacija ne bo razpravljala o prihodnosti Laosa, dokler ne bo ustavitev sovražnosti pospešena.

Ameriška delegacija je nocoj objavila naslednje svoje zahteve: 1. Kitajska, SZ in vsi ostali udeleženci konference se morajo obvezati, da bodo spoštovali nevtralnost Laosa, «naj si laoško ljudstvo izbere kakršno koli vlado». 2. Ustanovitev «mehanizma», ki naj alarmira svet, če kdo od podpisnikov skuša intervenirati v Laosu.

Tudi v britanskih krogih poudarjajo, da je treba ustavitev sovražnosti v Laosu dejansko ugotoviti, preden se konferenca lahko sestane. Glede tega pričakujejo poročilo mednarodne nadzorstvene komisije. V britanskih uradnih krogih pa poudarjajo, da je bil glavni smoter komisije, t. j. stopiti v stik z obema stranema, dosežen in da so boji v glavnem prenehali. Velika Britanija ne bo zavzela nepopustljivega stališča in se bo zadovoljila z zagotovilom komisije, da so sovražnosti prenehale na vseh frontah, tudi če se dogajajo ločeni krajevni incidenti.

Angleški zunanji minister lord Home je nocoj večerjal s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom.

Zvečer je predsednik britanske delegacije sporočil, da je sporočilo nadzorstvene komisije v zvezi z ustavitvijo sovražnosti na poti v Ženevo, in da upajo, da ga bodo dobili pred začetkom konference.

Kakor poročajo iz Vientiana, je imela vientianska delegacija davi nov sestanek s predstavniki Patet Laosa v Namonu ob navzočnosti članov nadzorstvene komisije. Baje so se sporazumeli, da bodo v kratkem začeli pogajanja, verjetno v Pnom Penhu. Šele po zaključku teh pogajanj bo nadzorstvena komisija lahko uradno sporočila dejansko prenehanje sovražnosti. Radio «Glas Laosa» je včeraj poudaril, da Patet Laos ne bo zapustil niti pedi laoškega ozemlja, ki ga je zasedel, preden je nastalo premirje. Komentator je dodal, da hoče skupina Fumi Nosavana-Bun Um zasesti ozemlja, ki so ga osvobodile patriotične sile pred ustavitvijo sovražnosti.

Uporniška vlada je danes sporočila, da jo bo v Ženevi zastopala delegacija devetih članov. Delegacijo bo vodil general Fumi Nosavan. Uradno poročilo pravi, da bo delegacija odpotovala, ko bo nadzorstvena komisija ugotovila ustavitev sovražnosti. Predsednik nadzorstvene komisije Samar Sen se je z voditeljema kanadske in poljske delegacije vrnil v Vientian z razgovorov s Suvano Fumo in Sufanovongom. Izjavil je da je obisk v Ksieng Huangu imel uspeh.

Indijski minister za obrambo Krišna Menon je v Novem Delhiju pred odhodom v Ženevo izjavil da je možnost uspeha dobra, ker drugače ne bi šli v Ženevo. Dodal je, da se zdi, da Velika Britanija, SZ in ZDA želijo nevtralno vlado v Laosu. Dodal je še, da bo morda pozneje šel v Ženevo tudi Nehru, če bi to bilo potrebno.

Kakor poročajo iz Bangkoka, bo tajlandska vlada na konferenci predlagala, naj povabijo tudi Malajsko federacijo in Indonezijo.

—«»—

Nove aretacije v Turčiji

ANKARA, 11. — Sinoči so aretirali v Turčiji drugih 83 ljudi v zvezi s protidržavno zaroto ki so jo odkrili pred dvema dnevoma. Do sedaj so aretirali skupno okoli 200 ljudi. Večina aretiranih so člani demokratske stranke, ki je bila razpuščena, ali pa «stranke pravičnosti», ki jo vodi bivši policijski načelnik Gumuspala.

Baje pripravljajo nasprotniki sedanjega režima za 14. maj demonstracije. Na ta dan je obletnica, ko je Menderes leta 1950 prišel na oblast.

Dopisnik agencije «Srednji vzhod» v Alepu piše, da so v vaseh Vzhodne in Južne Turčije uvedli stanje pripravljenosti. Mejo med sirsko pokrajino in Turčijo so turške oblasti zaprle. Ista agencija poroča, da so bile v Južni in Vzhodni Turčiji demonstracije zaradi procesa proti Menderesu. Dalje pravi agencija, da je med neredi v nekaterih krajih ob turško-sirski meji severno od Alepa bilo ubitih 23 demonstrantov.

Portugalska opozicija objavila svoj «program za demokratizacijo»

V dokumentu poudarja, da je treba nadomestiti Salazarjevo vlado z novo vlado in da je treba odpraviti fašistični režim - Vedno večji uspehi osvobodilne vojske v Angoli

LIZBONA, 11. — Glavni voditelji portugalske opozicije med katerimi sta dva bivša ministra, Gomez in Reys, so obtožili Salazarjevo vlado, da je kriva sedanjih dogodkov v Angoli. Bivši minister Azevedo Gomez je omenil nedavno posredovanje pri predsedniku republike z zahtevo, da se Salazarjeva vlada zamenja z drugo, tako da bi se Portugalska povrnila k demokraciji, ter je nadaljeval: «Od tedaj so zahtevali, naj bi patriotizem v sedanjih okoliščinah narekoval eno samo pot: strniti vrste okrog sedanje vlade, njenega sistema in njenih političnih dejanj ter naj se zaprejo oči pred vsem ostalim. To mi zavračamo».

«Patriotizem, je dodal Gomez, upravičeno zahteva, naj vlada ne bo več v rokah tistih, ki so pred našo vestjo krivi mednarodnega diskreditiranja naše dežele in motenj v notranjem življenju».

Opozicijski voditelji zavzemajo stališče proti nasiljem v Angoli in zahtevajo konec zatiranja.

Časnikarjem so izročili dokument štiridesetih strani pod naslovom: «Program za demokracijo». Glavne točke tega programa so: 1. Takojšnja vzpostavitev vseh javnih, verskih in delavskih svobožčin. 2. Uveljavitev modernega volilnega zakona. 3. Ustanovitev političnih strank na podlagi «statuta političnih strank», ki bi imel učinek zakona. 4. Osvoboditev vseh političnih ujetnikov ter svobodna repatriacija vseh deportirancev in izgnancev. 5. Ponovno naj se sprejmejo v prejšnje kadre vsi funkcionarji in uradniki, ki so jih odpustili iz političnih razlogov. 6. Vzpostavitev delavskih pravic. 7. Ukinitev vseh organizacij fašističnega tipa, kakor so «Narodna zveza», «Portugalska zveza», «Portugalska mladina» itd. 8. Ukinitev politične policije, posebnih političnih sodišč in posebnih kazni za politične prestopke. 9. Uvedba preiskave proti tistim, ki so odgovorni za fašistično politiko. 10. Preiskava o kopičenju bogastva, ki so ga nekateri pridobili z vplivom ali z drugimi sleparskimi sredstvi, in uvedba sodnega postopka proti krivcem. 11. Prenehanje slehernega vpliva s težnjo, da se vzdržuje avtoritarna ideologija na vseh ravneh narodnega življenja.

Kar se tiče zunanje politike, se program zavzema za delovanje Portugalske po načelih listine OZN.

Dokument zahteva tudi novo agrarno in industrijsko politiko ter reformo davčnega sistema in denarno reformo. Razen tega podaja glavne obrise za novo socialno politiko, zlasti kar se tiče stanovanj in socialnega skrbstva.

Po vesteh agencije «Lusithania» se portugalske vojaške enote v Angoli zadnje dni spopadajo z vedno bolj oboroženimi formacijami osvobodilnega gibanja Angole. Kolonialna vojska je zdaj izpostavljena tako močnim uporniškim napadom, da je moč reči, da prihajajo operacije v popolnoma novo fazo.

Uporniki so zdaj oboroženi z avtomatskim orožjem in oblečeni v vojaške uniforme. Kakor poroča Reuter, je regularna enota unije angolskega ljudstva (UPA), ki se bori za neodvisnost Angole, včeraj napadla vojaško oporišče kolonialne vojske v Bungu v Severni Angoli. Vsi pripadniki uporniškega odreda so imeli vojaške uniforme, bili so pod organiziranim poveljstvom oficirjev in so pri napadih uporabljali avtomatsko orožje, granate itd.

Tako so zdaj ovržene prejšnje vesti portugalske agencije, ki je poročala o sporadičnih napadih «teroristov in črnih nezadovoljnežev, oboroženih z noži in sabljami».

Portugalska časopisna agencija je zdaj objavila tudi podatke o ustanovitvi velikega osvobojenega ozemlja na severu Angole, na katerem imajo vso oblast uporniške sile. Kakor poudarja agencija France Presse, ki povzema vesti portugalske agencije, se to ozemlje iz dneva v dan čedalje bolj širi.

Zaradi vedno večjih uspehov oboroženih sil osvobodilnega gibanja je portugalska vlada uvedla popolno cenzuro vseh vesti časopisnih dopisnikov iz Angole. Reuter poroča, da so z nekim drugim dekretom tudi nekateri uslužbenci kolonialne uprave prišli pod poveljstvo vojaškega štaba v Luandi.

Ob prvi obletnici Eichmannove aretacije

Eichmannova odgovornost za deportacijo Židov v Italiji in na Norveškem

Od 750 norveških Židov je ostalo živih le 12 - Velika vloga partizanov za zaščito Židov

JERUZALEM, 11. — Danes je prva obletnica, odkar so izraelski agenti ujeli Adolfa Eichmanna v Buenos Airesu Izraelski tisk piše, da je na podlagi poročil zdravnikov Eichmann sedaj še pri boljšem zdravju kakor tedaj, ko so ga aretirali in pripeljali v Izrael. Eichmann skrbno sledi procesu in si dela beležke. V svoji celici pa piše knjigo spominov, ki jo misli njegov advokat prodati nekemu angleškemu založništvu.

V začetku današnje razprave je tožilec predložil nekaj dokumentov o preganjanju danskih Židov, o čemer so razpravljali včeraj. Med dokumenti je poročilo nemškega komisarja na Danskem, Wernerja Besta, ki omenja pismo kralja Kristijana. Ta je 1. oktobra 1943 opozoril na hude posledice, ki bi jih imela akcija proti danskim Židom. Best pravi v svojem poročilu, da so storili vse mogoče, da bi prikrivali zadevne načrte. Toda akcija proti danskim Židom je naletela na številne težave, ker so Danci pomagali skoraj vsem Židom, da so zbežali na Švedsko.

Drugi dokument dokazuje, da je Eichmann osebno odšel v Kopenhagen, «ko so se začele težave». V pismu, ki ga je pisal Himmlerju, je zahteval «glavo saboterjev». Zagovornik Servatius je zahteval, naj bi prebrali neko poročilo nemške policije, češ da je bil za akcijo proti danskim Židom odgovoren nemški zunanji minister von Ribbentrop.

Zatem je tožilec predložil dokumente o preganjanju Židov na Norveškem. Med drugimi so ukazi za prevoz konvoja norveških Židov v Auschwitz z ladjo «Danau». Eichmannov pomočnik je pojasnjeval, kako je treba deportacijo izvršiti. Neko pismo, ki ga je podpisal Eichmann pa je javljalo, da je 26. februarja 1943 prišel v Sčečin številnejši konvoj, ki je bil namenjen v Auschwitz.

Sledilo je zaslišavanje prve današnje priče, ki je bila gospa Henrietta Samuel, vdova rabina v Oslu, ki je umrl v plinski celici v Auschwitzu. Izjavila je, da so od 1700 norveških Židov deportirali 750. Od teh je ostalo živih samo 12. S pomočjo norveškega odporniškega gibanja je 850 Židom uspelo zbežati na Švedsko. Govorila je nato o vlogi, ki so jo imeli norveški partizani pri zaščiti Židov. Izjavila je, da se je odporniško gibanje ustanovilo takoj aprila 1940. «Norvežani se niso vdali, je izjavila, temveč so se od vsega začetka borili proti Nemcem. Za vsakogar, ki je pomagal kakemu Židu, je bila določeno smrtna kazen.»

Sodišču je bil predložen tudi dokument nemškega zunanjega ministrstva, s katerim se to pritožuje, da je italijanska vlada vedno posredovala, ko je bilo mogoče, v korist Židov. Pismo pravi dalje, da so tudi druge države odklanjale izgon Židov zaradi zgleda, ki ga je dajala Italija.

Iz nekega dokumenta je razvidno, da se je italijansko poslaništvo v Parizu obrnilo na Nemce, da bi dovolili, da se lahko podeli italijansko državljanstvo neki Židinji. Zahteva je bila zavrnjena. Neki drugi dokument pravi, da je italijanski konzulat v Parizu zahteval od Nemcev, naj izpustijo neko aretirano Židinjo, ki so jo aretirali, ker ni nosila znamenja, ki je bilo določeno za Žide. Nemci so to zahtevo zavrnili in so žensko poslali v neko uničevalno taborišče.

Neko pismo, ki ga je podpisal načelnik Gestapa Mueller in o katerem je Eichmann med zaslišavanjem izjavil, da ga je napisal on, se glasi: «Stalna navzočnost Židov v krogih italijanskih oblasti je izgovor za številne kroge v Franciji in v vsej Evropi, da so nedelavni kar se tiče židovskega vprašanja; zatrjujejo namreč, da nam niti naša zaveznica Italija ne sledi v židovskem vprašanju». Dokument opozarja na posamezne primere in zahteva, naj se predložijo von Ribbentropu.

Dalje je tožilec predložil dokument, ki omenja ukaz, ki so ga dobili konec leta 1943 od polkovnika Kapplerja, naj deportira na sever osem tisoč rimskih Židov, da jih «likvidirajo» ter poroča o obotavljanju nemškega poveljnika v Rimu general Stahla, ki je trdil, da bi bilo bolj umestno «uporabiti te Žide pri graditvi utrdb, kakor je bilo storjeno v Tuniziji». Neko pismo von Ribbentropa pojasnjuje, da je Hitler osebno ukazal, naj pošljejo vse Žide kot talce v taborišče Mauthausen.

«To zelo dobro dokazuje, je poudaril tožilec, da je hotel Eichmann iti pogostoma mnogo dlje kakor sam Hitler».

Zaslišana je bila zatem kot priča gospa Hilde Campagnano, hči prof. Cassuta, ki je bil docent za semitske jezike na rimski univerzi. Gospa Campagnano živi sedaj v Izraelu, kjer živi tudi prof. Cassuto in je docent na židovski univerzi v Jeruzalemu. Gospa Campagnano je živela v začetku vojne v Firencah z možem in z dvema sinovoma. Govorila je o racijah, ki so jih izvrševali Nemci, ko so obvladali položaj. V Firencah so se deportacije začele proti koncu septembra 1943. Ona se je skrila skupno z otroki v nekem samostanu. Slišala je po londonskem radiu o pokolih nad Židi. Pripomnila je: «Toda mislili smo, da je to nemogoče za italijanske Žide». Ker je bil samostan blizu nekega samostana, ki ga je Gestapo preiskala, se je mnogo dni skrivala zdaj tu zdaj tam. Tiste dni so aretirali njenega brata rabina in svakinjo. Proti koncu novembra 1943 se je znova zatekla v samostan. Samo prednica je vedela, da je Židinja, ker se je v istem samostanu skrivala tudi neka ženska s hčerko, ki sta bili fašistki in ki so ju partizani iskali. «Govorila je tudi o deportacijah Židov, ki so živeli v nekem zavetišču za starce».

Gospa Campagnano je izjavila tudi, da je v Rimu bila neka četrt, v kateri so živeli številni Židje. Nekega dne so SS-ovci obkolili to četrt ter aretirali od tri do štiri tisoč ljudi, čeprav je bilo rimskim Židom obljubljeno, da jih bodo pustili na miru, če bodo položili sto kilogramov zlata.

Izjavila je tudi, da so italijanskim Židom pomagali vsi sloji prebivalstva in da je velik vpliv imela tudi akcija partizanov.

Med predloženimi dokumenti je tudi pismo, ki ga je novembra 1943 pisal Eichmann funkcionarju nemškega zunanjega ministrstva, von Thaddenu. Eichmann izjavlja, da nasprotuje vsakemu poizkusu, da bi delali razliko med Židi, ki so podpirali generala Badoglia in drugimi Židi, in predlaga, naj vse deportirajo na Vzhod.

Tudi na popoldanski razpravi je tožilec predložil številne dokumente, ki dokazujejo krivdo Eichmann za uničevanje italijanskih Židov. Dokumenti dokazujejo tudi, da je obtoženec vedno odklanjal ukrepe v korist posameznikom, tudi kadar so prizadeti prosili milost pri Hitlerju.

Tožilec je zatem naštel celo vrsto zakonov in ukazov, ki so bili objavljeni v Nemčiji od leta 1933 do 1945 in ki določajo ukrepe proti Židom kjer koli. Neki ukaz prepoveduje Židom rejo domačih živali (psov, mačk in ptičev).

Iz nekega drugega dokumenta izhaja, da so berlinske Žide likvidirali šele 10. junija 1943, ker so do tedaj delali v nemški industriji, ki je preprečevala Gestapu deportacijo. Vdova dr. Henschela, zadnjega predsednika židovske skupnosti v Berlinu, ki je odpotoval 10. junija v koncentracijsko taborišče Theresienstadt, je pričala, da je bilo v Berlinu Židom ukazano nositi rumeno zvezdo 19. septembra 1941. Neko sinagogo v središču mesta so spremenili v zbirališče otrok, starcev in bolnikov. 15. oktobra so določili prve skupine za Lodž. Priča je nato pripovedovala o deportiranju francoskih Židov, ki so šli skozi Berlin, ter poudarila, da se je bilo moč edino s samomorom izogniti deportacijam: tako je bilo ugotovljeno, da je okrog 1200 Židov napravilo samomor v Berlinu.

Povedala je dalje, da so deportirancem lagali, da bodo na področju Rige živeli kot v «kolektivnih pionirskih vaseh» v Palestini. V juniju l. 1942 so tudi vse vojne invalide in odlikovance z železnim križem deportirali v Theresienstadt. Vsak deportiranec je moral izpolniti obrazec, na katerem je moral prijaviti vse imetje, ki ga ni mogel vzeti s seboj, ker je bil dovoljen samo kovček težak trideset kilogramov.

Ko so bili berlinski Židje predstavljeni Eichmannovemu namestniku Guentherju, so jim zagrozili s talci v primeru, da se kak Žid ne bi javil na poziv. Tako se je zgodilo, da je 9. novembra izginilo osem talcev od dvajsetih, tiste, ki so ostali, pa so postreljali. Njihove družine so deportirali na Vzhod. Z Dunaja pa je poslal Eichmann esesovca Brunnerja z nalogo, «da vzpostavi položaj». Brunner je organiziral racije ob belem dnevu in se posluževal tako imenovanih «spremljevalcev» Židov, samo da bi pospešil deportacije. Nekateri funkcionarji židovske skupnosti so prejeli izkaznice, v katerih je bilo napisano, da so nujno potrebni in te izkaznice so nalepili na njihova stanovanja, da bi bili tako zaščiteni. Dne 27. februarja 1943 so pobrali kar osem tisoč Židov na njihovih delovnih mestih.

Z nadaljevanjem deportacij so postali židovski funkcionarji manj potrebni in nato so še njih deportirali. Dne 10. junija 1943 so — kot že omenjeno — deportirali Henschela, njegovo ženo pa 16. junija s tri sto bolniki v Theresienstadt, od teh deportirancev je ostalo živih zelo malo. Henschlova vdova je poudarila, da so bili berlinski esesovci manj neusmiljeni kot dunajski, ki jih je spoznala pozneje.

Razprava se bo nadaljevala jutri ob 9. uri.

V Frankfurtu pa so aretirali danes nekega bivšega pruskega podprefekta, ki je soodgovoren za pokol poljskih Židov. Med okupacijo Poljske je imel visoko funkcijo pri enotah SS. Njegovo ime še ni znano, ker hočejo prej kot ga bodo objavili, izslediti nekatere njegove pajdaše.

Rankovićeve izjave o obisku v Grčiji

Osrednja proslava dvajsetletnice NOB bo v Titovem Užicu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 11. — Po tridnevnem uradnem in štiridnevnem zasebnem obisku v Grčiji je odpotoval danes iz Soluna v Beograd podpredsednik zveznega izvršnega sveta Jugoslavije Aleksander Rankovič. Včeraj je Ranković obiskal otok Vid pri Krfu, kjer je položil venec na spomenik padlim srbskim vojakom v prvi svetovni vojni. Tudi danes pred odhodom iz Soluna je Ranković položil venec na spomenik padlim srbskim in grškim vojakom. Pri odhodu iz Grčije pa je v brzojavki predsedniku Karamanlisu poudaril, da odhaja prepričan, da je bilo njegovo srečanje z grškimi voditelji nov pozitiven prispevek k nadaljnjemu razvoju jugoslovansko-grških odnosov. Na mejni jugoslovanski postaji Djevdjeliji je Ranković izjavil jugoslovanskim novinarjem, da je bila med razgovori v Atenah ugotovljena velika vloga malih držav za ohranitev miru, v preprečevanju napetosti in reševanju perečih mednarodnih vprašanj.

Osrednje proslave 20. obletnice revolucije v Srbiji, ki bo 3. in 4. julija v Titovem Užicu, enem najbolj pomembnih mest za razvoj narodnoosvobodilnega gibanja v Srbiji, se bodo udeležile tudi številne delegacije nacionalnih in mednarodnih organizacij borcev in zastopniki vojaških misij, ki so bili med vojno akreditirani pri glavnem štabu narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije. Proslava se bo pričela 3. julija z odkritjem spomenika maršalu Titu, muzeja vstaje in slovesne akademije. Prihodnji dan 4. julija se bo proslava nadaljevala z velikim zborovanjem, na katerem bo govoril maršal Tito. Zaključila pa se bo z ljudskim rajanjem in športnimi prireditvami. Dvajseta obletnica revolucije v Jugoslaviji bo zabeležena s številnimi proslavami in odkritjem spomenikov. Posebno velike proslave bodo v Rudu, Mostarju, Drvarju, Sarajevu, Ljubljani in na Pohorju.

B. B.

Novi atentati v Alžiru

Komentar beograjske «Borbe» o pogajanjih v Evianu

ALŽIR, 11. — V predmestju Alžira je danes neznanec odvrgel bombo v neko kavarno, pri čemer je bilo ranjenih devetnajst ljudi. Eden od ranjenih je zvečer umrl. Atentatorja so ujeli.

Sinoči je v četrti Bab el Oued v Alžiru eksplodiral dinamitni naboj pred tiskarno, ki je last nekega Francoza. Eksplozija je povzročila veliko škodo.

V Parizu je skupina alžirskih borcev streljala na francoskega policijskega častnika in ga hudo ranila. Atentatorji so zbežali.

«Razgovori med zastopniki francoske vlade in začasne alžirske vlade v Evianu, ugotavlja današnja beograjska «Borba», morajo prispevati k neodvisnosti in suverenosti Alžirije. List meni, da dokončna privolitev francoske vlade v pogajanja z narodnoosvobodilno fronto Alžirije predstavlja de facto priznanje začasne alžirske vlade. Pravica alžirskega ljudstva na samoopredelitev je izhodna točka pogajanj. Ona mora biti tudi osnovna točka bodočega sporazuma. «Borba» smatra, da bodo razgovori v Evianu čisto političnega značaja, katerim bodo sledili vojaški sklepi.

Predstavnik ameriškega državnega departmaja ni hotel komentirati informacij, da je neka ameriška tovarna raketnih izstrelkov bila pooblaščena od vlade, da sporoči Zahodni Nemčiji informacije tehničnega značaja, prepovedano pa ji je dajati take informacije Franciji.

To objavlja v «New York Herald Tribune» Walter Lippmann, ki govori o vzrokih nesoglasij med ZDA in Francijo. List pravi, da je ta dogodek izzval veliko nezadovoljstvo francoske vlade. Francozi so razdraženi tudi, ker so agenti ameriške informacijske službe med debato o jedrski udarni sili v francoski skupščini skušali baje vplivati na odnose sil, ki so bile za zadevni zakon ali proti njemu.

—«»—

Brazilija obsoja intervencijo na Kubi

BRAZILIJA, 11. — Brazilsko zunanje ministrstvo je izročilo tisku izjavo vlade v zvezi s Kubo. Izjava pravi:

«Brazilska vlada 1. brani pravico Kube do samoodločanja, 2. nasprotuje vsakemu neposrednemu ali posrednemu tujemu vmešavanju z namenom, da se Kubi vsili določena oblika vlade, in pri čemer ima za intervencijo sleherno gospodarsko, vojaško ali ideološko vmešavanje, 3. ne bo priznala na podlagi veljavnih mednarodnih sporazumov tistih režimov, ki bi na ameriški celini nastali zaradi očitnega vmešavanja tujih držav, in bo v tem primeru podpirala v

Vreme včeraj: najvišja temperatura 19, najnižja 14.8, ob 19. uri 11.5, zračni tlak 1015.4 narašča, veter severozahodnik 6 km, vlage 59 odst., dežja 0.3 mm, nebo pokrito, morje skoraj mirno, temperatura morja 15.8 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 12. maja
Pankracij
Sonce vzide ob 4.38 in zatone ob 19.25. Dolžina dneva 14.47. Luna vzide ob 3.46 in zatone ob 16.53.
Jutri, SOBOTA, 13. maja
Servacij

Jugoslavija na tržaškem velesejmu

Med velesejmom se bodo nadaljevali stiki z gospodarstveniki Slovenije

Do sedaj se je že prijavilo okrog petdeset jugoslovanskih podjetij, ki bodo sodelovala v palači narodov

Kot vsako leto, se bo Jugoslavija tudi letos udeležila mednarodnega tržaškega velesejma, ki bo od 21. junija do 4. julija. Jugoslavija bo sodelovala na večini prireditev, in sicer z obsežnim bogatim paviljonom v Palači narodov, z zanimivo razstavo na mednarodni razstavi lesa in končno s kioskom, kjer bodo prodajali tipična vina, kranjske klobase in podobno.

Do sedaj se je že prijavilo okoli petdeset podjetij, ki bodo sodelovala v palači narodov na 350 kvadratnih metrih prostora, ki jih bo zavzela kolektivna razstava. Poleg tradicionalnih izvoznih proizvodov bodo ta podjetja razstavila tudi številne zanimive izdelke kovinske, strojne, elektroindustrije, usnjarsko-galanterijsko blago in zelo močno bo zastopana tudi živilska industrija.

Na lesni razstavi bodo jugoslovanska podjetja sodelovala na 140 kvadratnih metrih pokritega prostora, razen tega pa so si zagotovila tudi še 100 kvadratnih metrov odkritega prostora.

Takoj drugi dan po otvoritvi velesejma, in sicer že 22. junija, bo posvečen Jugoslaviji. Ob tej priložnosti napovedujejo več prireditev, in sicer že tradicionalni obisk visokih jugoslovanskih predstavnikov na velesejmu. Letos pa bo istočasno tudi obisk predstavnikov trgovinske zbornice Slovenije, ki bodo na ta način vrnili uradni obisk tržaške trgovinske zbornice v Ljubljani. Dnevni red razgovorov sicer še ni povsem dogovorjen, vendar se lahko pričakuje, da bodo prišla na dnevni red različna zanimiva vprašanja zlasti v zvezi z izvajanjem sporazuma o obmejni trgovinski izmenjavi ter o novih načinih te izmenjave. Na dnevnem redu razprav bodo tudi različna turistična vprašanja, ki so bila vse do sedaj preveč zanemarjena.

Ni še znano, kakšen bo posebni velesejemski kontingent za uvoz jugoslovanskega blaga v okviru velesejma, vendar pa se po nekih vesteh predvideva, da bo ta kontingent znatno višji, kot je bil pretekla leta in da naj bi znašal 1.370 milijonov lir.

Letošnjemu tržaškemu mednarodnemu velesejmu bo slovenski gospodarski tisk posvetil posebno pažnjo in bo v ta namen znani slovenski gospodarski list «Gospodarski vestnik» posvetil posebno številko, v kateri bodo prispevali članke o italijansko-jugoslovanskem gospodarskem sodelovanju ugledni italijanski in slovenski gospodarski predstavniki.

—«»—

Uradno imenovanje novih naselij

Predvčerajšnjim se je sestala posebna komisija miljske občine, ki bo proučila nov topografski načrt, ki ga bo treba sprejeti v pričakovanju 10. popisa prebivalstva. V miljski občini so namreč v zadnjem desetletju zrastla tri nova naselja, in sicer Štramar, Zindis in Ribiško naselje, poleg tega pa je bila tudi gradbena dejavnost zasebnikov izredno močna, tako da je oštevilčenje naselij in ulic vse prej kot racionalno. Zaradi tega bo občinska uprava v najkrajšem času predložila občinskemu svetu v odobritev nekaj predlogov za uradno imenovanje novih naselij in novih prometnih področij.

—«»—

Avto je neprevidno privozil z leve strani

Po Ul. Cellini sta se včeraj popoldne peljala z vespo 25-letni Giulio Volpe iz Ul. Zorutti 16 in 20-letna Maria Stefani iz Ul. Navali 36, ki je sedela na zadnjem sedežu. Imela pa sta smolo, ker je z leve strani neprevidno privozil z avtom 71-letni Carlo Lichtan iz Ul. Riccardo 18 in trčil v vespo. Fant in dekle sta zletela na tla in se nekoliko poškodovala. Dekle se je pobilo in ranilo po čelu, rokah in kolenu desne noge, zaradi česar so jo sprejeli na prvi kirurški oddelek in se bo moralo zdraviti 8 dni. Volpe pa se je nekoliko pobil in ranil po nogah in desni roki ter se bo moral zdraviti tudi 8 dni.

Na križišču Ul. sv. Frančiška z Ul. Ronco pa je sinoči 21-letni Claudio Petrani iz Ul. S. Vito 1 trčil z lambreto ob avto, ki je prispel z leve strani. Petrani se je nekoliko pobil in ranil po obrazu ter se bo moral zdraviti dober teden.

—«»—

Nadaljevanje zasedbe ravnateljstva Arrigoni

Uslužbenci podjetja Arrigoni so tudi včeraj preživeli prazničnj dan v podjetju in še vedno nič ne kaže, da se bo njih spor uredil. Ravnateljstvo še nadalje vztraja na svojem znanem stališču, da morajo uslužbenci zapustiti prostore ravnateljstva in da bodo šele nato razpravljali o morebitni preselitvi uradov in o položaju uslužbencev. Temu pa se uslužbenci odločno upirajo, saj bi ravnateljstvo prav gotovo izvršilo svojo namero in bi odpeljali arhive iz Trsta v Ceseno, kjer so že uredili mehanografski urad, ki naj bi nadomestil knjigovodstvo, ki obstaja v Trstu. S tem pa bi seveda postali tržaški uradi odveč in bi nujno sledili v Trstu masovni odpusti.

—«»—

Jožko Lukeš nagrajen

Združenje dramskih umetnikov Slovenije je med letošnje prvomajske nagrajence uvrstilo tudi našega popularnega igralca in režiserja, člana SG v Trstu, Jožka Lukeša. Posebna žirija, ki si je za podelitev prvomajskih nagrad ogledala enajst predstav v Celju, Mariboru in Trstu, je Lukeša nagradila za njegovo vlogo Strička Blagoja v Nušičevi komediji «Dr.», ki je tržaškemu občinstvu tako zelo ugajala.

Poleg Lukeša je žirija nagradila še sedem drugih režiserjev in igralcev.

Jožku Lukešu iskreno čestitamo v prepričanju, da izražamo s tem želje vseh obiskovalcev našega gledališča in mu želimo še mnogo uspehov zlasti pa s prihodnjo premiero «Prgišče zemlje», s katero se nam bo predstavil tudi kot dramatik, ki se je lotil perečega vprašanja tržaških Slovencev: vprašanja obstanka na domači slovenski zemlji vsem raznarodovalcem navkljub.

Mladinski izlet v Planico

Srečanje zamejske mladine z mladino jeseniškega okoliša

Če bodo 21. t. m. uslužbenci avtobusnih podjetij stavkali, bo odhod že v soboto zvečer - Po starem programu pa je odhod za Tržačane napovedan za nedeljo ob 9. uri

Prihodnjo nedeljo 21. maja prireja mladina iz Trsta, Gorice in Beneške Slovenije velik izlet v Planico, kjer se bo sestala z mladino z jeseniškega področja in z mladino iz Koroške. To bo lep in zanimiv izlet, ki bo imel tudi svoj nedvomni pomen v bratskem objemu slovenske mladine s tako oddaljenih področij.

Program izleta bo zelo bogat. Že dopoldne se bo v čudovito lepem planiškem kotu, na krasnem prostoru točno pod veliko skakalnico pričel športni program: nekak troboj v odbojki, namiznem tenisu in nekaterih drugih panogah, kjer bo nastopila mladina z vseh treh področij.

Nato bo na istem prostoru veliko zborovanje, med katerim bo igrala godba na pihala in bodo spregovorili pozdravne besede Jeseničani, Tržačani, Goričani, predstavnik Beneške Slovenije in Koroške.

Po tem svečanem delu bo kosilo in nato kulturno-zabavno popoldne. To bo urejeno na tak način, da bodo na številnih odrih istočasno nastopale razne skupine in bo seveda poskrbljeno tudi za več plesnih orkestrov.

Zadnji trenutek pred pripravami izleta pa so organizatorji na našem italijanskem področju izvedeli, da je za nedeljo 21. junija napovedana stavka avtobusnih prevoznih podjetij. Gre pa šele za napoved stavke, ki pa jo lahko do prihodnje nedelje sindikalne organizacije še prekličejo, saj upravičeno pričakujejo, da bodo delodajalci popustili pravičnim zahtevam šoferjev in uslužbencev avtobusnih podjetij.

Zato obstajata sedaj dve varianti izleta:

1. V kolikor bo stavka, bodo avtobusi na Tržaškem odpotovali v soboto zvečer in se vrnili v nedeljo pozno zvečer. Predvideni odhod zvečer iz mesta in okoliških vasi. Uspelo je zagotoviti po raznih zavodih v obmejnem pasu potrebno število prenočišč, tako da se bodo izletniki naspali in bodo v nedeljo ob pravem času pod Planico.

2. V kolikor pa do stavke ne bi prišlo, pa velja star program, in sicer odhod s Tržaškega zjutraj ob 9. uri.

Razumljivo je, da obstaja med prvim in drugim programom razlika v ceni in da bo znašala cena, če se odpotuje v soboto 1.200 lir za osebo, če pa se odpotuje v nedeljo 1.000 lir na osebo. Pripravljalni odbor je odločil, da vpisuje tako, kot da bi nepreklicno odpotovali v soboto in torej po 1.200 lir na osebo. Prijave sprejemajo vsa prosvetna društva, ki naj jih čimprej pošljejo na Prosvetno zvezo. Poleg tega pa prijave sprejema tudi Tržaška knjigarna v Ul. sv. Frančiška.

Za izlet je potrebna samo propustnica, ker spada Planica v obmejno področje.

V. razstava domačih vin dolinske občine

V torek zvečer se je v Dolini zaključila V. razstava vin dolinske občine. Na razstavi je sodelovalo 14 vinogradnikov, in sicer Josip Sancin iz Doline 112, Ivan Sancin iz Doline 194, Josip Lovriha iz Doline 233, Ivan Strajn iz Doline 225, Josip Strajn iz Boljunca 225, Josip Pangerc iz Krogelj 31, Anton Bandi iz Prebenega 28, Andrej Hrobat iz Boršta 36, Josip Kuret iz Ricmanj 16, Mario Klabian iz Ricmanj 145, Ivan Slavec iz Mačkovelj 18 in Ivan Smotlak iz Mačkovelj 55.

Posebna občinska komisija je pregledala vzorce vina, ki so jih vinogradniki namenili za razstavo. Vsa seveda niso odgovarjala pogojem in so bila zaradi tega izbrana le najboljša, ki so bila potem razstavljena in so jih ljubitelji vinske kapljice lahko pokušali od nedelje do torka. Kljub razmeroma slabi vinski letini pa so bila razstavljena vina na dostojni višini — tako bela kot črna — in so dosegla upravičeno priznanje tako potrošnikov kot vinskih strokovnjakov.

V kratkem pa se bo sestala ocenjevalna komisija, ki bo pokušala vsa razstavljena vina in med njimi izbrala najboljša, ki bodo potem tudi nagrajena. V komisiji bodo zastopniki občine, pokrajinske uprave, kmetijskega nadzorništva in vinogradnikov. Vsa vina so zapečatena v steklenicah, ki so označena s številkami, tako da člani komisije nikakor ne morejo vedeti, čigavo je to ali ono vino. Po ocenitvi bo na dolinskem županstvu posebna slovesnost, na kateri bodo vinogradnikom, ki so razstavili najboljša vina, podelili nagrade.

Naša slika nam kaže kiosk v Dolini, kjer so bila razstavljena domača vina. Pred njim je bila vedno — od jutra do večera — velika množica ljubiteljev vinske kapljice, ki so hvalili razstavljeno vino ter se spraševali: zakaj ni moč takega vina dobiti v tržaških gostilnah? Odgovor je jasen: domače vino je iz razumljivih in znanih razlogov nekoliko dražje kot druga italijanska ravninska vina in zato večina tržaških gostilničarjev kupuje vino v skladiščih, saj le to prinaša nekoliko večji dobiček.

Slovensko gledališče v Trstu

Danes 12. t. m. ob 20. uri
v POSTOJNI
JOŽE JAVORŠEK

MANEVRI

GLEDALIŠČA

VERDI

Jutri ob 21. uri sedmi koncert Tržaške filharmonije pod vodstvom dirigenta Paula Straussa in s sodelovanjem pianista Moura Lympanyja.

Nadaljuje se prodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

—«»—

PREDAVANJE O AMERIŠKEM GLEDALIŠČU

Danes ob 19. uri bo v kulturnem centru USIS v Ul. Galatti št. 1 prof. Bertram Martin predaval v angleščini o ameriškem gledališču v letih 1920-1945. Predavanje prirejajo v zvezi z bližnjim prihodom gledališča American Repertory Company, ki bo 4. in 5. junija nastopila z dvema igrama v Teatro Nuovo.

GLASBENA MATICA TRST

V soboto, 13. maja ob 20.30 v prosvetnem društvu Prosek-Kontovel (Sosčeva hiša)

nastop gojencev glasbene šole

Sodelujejo gojenci podružnice Prosek-Kontovel, gojenci iz Trsta ter mladinska zbora PD «Igo Gruden» iz Nabrežine in Dijaškega doma iz Trsta.

Vljudno vabljeni!

* * *

V nedeljo 14. maja ob 17. uri v dvorani prosvetnega društva v Barkovljah, Ul. Cerreto št. 12

nastop gojencev iz Barkovelj in Trsta

Vljudno vabljeni!

* * *

V ponedeljek, 15. maja 1961 ob 21. uri v Avditoriju

glasbena akademija

Sodelujejo: Godalni orkester Glasbene Matice, gojenci šole Glasbene Matice, združeni mladinski pevski zbori, sopranistka Ljuba Berce-Košuta, tamburaški zbor PD Prosek-Kontovel.

—

Prodaja vstopnic v Trž. knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61792 ter eno uro pred pričetkom v baru Moscolin, Ul. Teatro Romano 2 (nasproti Avditorija)

KINO

Nazionale 16.00 «Za veliki denar v bikiniju», Walter Chiari, Valeria Fabrizi. Prepovedano mladini.
Fenice 16.00 «Lahkoživkan, Annouk Aimee. Prepovedano mladini.
Excelsior 16.00 «Zadnjo minuto», Mel Ferrer. Prepovedano mladini.
Filodrammatico Danes zaprto.
Grattacielo 15.00 «Kako lepo je živeti», Alain Delon, Barbara Lass, Gino Cervi, Rina Morelli, Paolo Stoppa.
Arcobaleno 16.00 «Lokostrelci iz Sherwooda», eastmancolor, Richard Pasco, Dennis Lotis.
Supercinema 16.00 «South Pacific», Mitzi Gaynor, John Kerr.
Alabarda 16.00 «Rok in sestra», Miora Orfei in Mario Valdemarin.
Aurora 16.30 «Neuravnovešenci». Prepovedano mladini.
Cristallo 16.00 «Cena uspeha», Dean Martin.
Garibaldi 16.30 «La ciociara», Sophia Loren, Jean Paul Belmondo. Prepovedano mladini.
Capitol 16.30 «Čudovita sedmica», technicolor. Yul Brynner, Steve Mac Queen. Tretji teden.
Impero 16.00 «Venera v nevihti», Elizabeth Taylor.
Italia 16.30 «Uničenje Gotenhajna», Sonia Ziemann, Erik Schumann. Drugi teden.
Massimo 16.00 «Samostanska nevestica», Stan Laurel, Oliver Hardy.
Moderno 16.00 «Konstantin Veliki», technicolor, Carnel Mede, Belinda Lee.
Astra 16.30 «Ekstaza», John Mills.
Vittorio Veneto 16.00 «Zavoj presenečenja», Yul Brynner.
Ideale 16.00 «Pugni pupe e poljubi te», technicolor.
Marconi 16.00 «Kapo», Susan Strasberg, Laurent Tierzieff. Prepovedano mladini.
Savona 16.00 «Puntarji iz Kansasa», Jeff Chandler, Fier Angeli, technicolor.
Odeon 16.00 «Menica», Gassman, Koscina, Tognazzi in Vianello.

IZLETI

Planinski izlet SPDT na Čaven in na Goljake

V nedeljo dne 14.5. prireja SPDT izlet z avtobusom na Predmeje. Od tod izlet na Čaven, ali na Goljake.

Informacije in vpisovanje v Ulici Geppa 9/II.

Prosimo že vpisane udeležence, da poravnajo voznino za prevzamejo sedežne liste za avtobus v dnevnih urah v Ul. Geppa 9.

* * *

IZLET SPDT V LOGARSKO DOLINO

SPDT priredi v dnen 1. in 2. junija izlet v Logarsko dolino v Zgornji Savinjski dolini s Kamniškimi planinami.

Prosimo vpisnike, da poravnajo voznino in dvignejo sprevodne voznega listka.

ZOBOZDRAVNICA
dr. Vera Sardoč
ordinira
od 10. do 13. in od 16. do 19.
v Ul. Battisti 4/I - Tel. 81-[illegible]

MALI OGLASI

PODI IZ FURNIRJA po 330 lir kv. m — se prodajo v Ulici Gabini 3.

Danes seja občinskega sveta

Svetovalci bodo glasovali o proračunu za leto 1961

Pričakuje se, da dobi odbor večino, razen če se liberalci ne skujajo

Danes bo zadnja seja tržaškega občinskega sveta, posvečena proračunu. Na sporedu so odgovor odbornika za računovodstvo dr. Rocca na pripombe in kritike svetovalcev, županov govor, glasovalne izjave vodij skupin v občinskem svetu in končno glasovanje. Od odbornika za računovodstvo ni pričakovati posebnih izjav, kvečjemu bo pristal na kakšno ložjo spremembo postavk, kot je na primer predlagal prof. Dulci (PSDI), ki podpira relativno večino oziroma odbor. S tem pa se ne bo proračun kot celota nič spremenil.

Sicer pa opozicija v glavnem ne očita odboru mnogo glede posameznih postavk, ker pač ne more nihče delati čudežev, pač pa so svetovalci poudarili, da je zgrešena proračunska politika kot celota ter da bi morali zahtevati večji državni prispevek za kritje primanjkljaja. Dokler bo mesto v takšnem gospodarskem položaju, namreč ni mogoče pričakovati zvišanja dohodkov. Poleg tega pa je potrebna tudi sprememba zakona o občinskih financah, da bo imela občina na razpolago več virov za izdatke. O stališču opozicije do proračuna smo že obširno poročali sproti, ko so razpravljali o njem; o krivični politiki nasproti Slovencem in njihovim zahtevam in pravicam pa je zelo obširno spregovoril tov. dr. Dekleva, čigar govor smo objavili v celoti.

Kar se tiče samega glasovanja, ni letos takšnega zanimanja zanj kot druga leta, ko se ni vedelo, ali bo dobil odbor dovolj glasov, zlasti potem ko je pok. svetovalec odv. Agneletto lani izjavil, da bo glasoval proti proračunu, ker ni relativna večina upoštevala nobene zahteve Slovencev. Tik pred glasovanjem se je odv. Agneletto premislil, ker je odbor nekaj obljubil, a doslej nič ne kaže, da je tudi kaj izpolnil. Letos pa ni glas svetovalca odv. Simčiča, ki pripada katoliškemu krilu Slovenske liste, niti odločilen, seveda s pogojem, da bodo glasovali za proračun liberalci. Vodja liberalne skupine odv. Morpurgo je sicer nekoliko kritiziral proračun in dejal, da bo zavzel dokončno stališče do njega v glasovalni izjavi, vendar so se v občinskih krogih razširili glasovi, da so liberalni glasovi že v odborovi malhi zlasti po sestanku, ki je bil predvčerajšnjim med liberalci in demokristjani. Če se torej tudi na občini ustvari koalicija štirih (liberalcem pa se bo treba seveda za to dobro odkupiti s stolčki) kot na pokrajini, bo odbor razpolagal s 30 glasovi (23 KD, 2 PRI, 3 PSDI in 2 PLI). To pa seveda še ni dovolj, ker je potrebna za proračun absolutna večina 31 glasov. To pa ne predstavlja nobene težkoče, ker je vedno na razpolago Tolloyev glas, ki je sicer po «obliki» indipendentist, po vsebini pa ga imajo vsi za demokristjanskega rezervista. Drugi indipendentist, ki je zadnjič glasoval za proračun, Borghese, pa je v Avstraliji, in ga še nihče ni zamenjal. Potemtakem je že zagotovljenih 31 glasov, oziroma 32 s Simčičevim, če se bo njegova stranka ravnala kot doslej.

Pri tem pa bo zanimivo, kako bo požrl družbo indipendentista in Slovenca odv. Morpurgo, ki je lani tako odločno izjavil, da se noče omadeževati v družbi Slovencev in indipendentistov, ko je nacionalno tako neoporečen! Če pa ne bi liberalci dali svojih dveh glasov, bi nastala občinska kriza, ker bi manjkal ravno tisti glas, ki ga je dal lani svetovalec Borghese. To pa je seveda po vseh videzih izključeno.

Kot je znano, so liberalci zlasti nasprotni občinskim podjetjem in bi radi spravili vse občinske storitve v zasebne roke. Zato seveda nasprotujejo prehodu prevozne pogrebne službe v občinske roke, kakor nasprotujejo tudi občinski potrošni ustanovi (ENCO), kjer pa se tako nimajo kaj boriti, ker prefektura še sploh ni odobrila sklepa o tej ustanovi.

Proti proračunu bodo gotovo glasovali svetovalci NSZ, KPI in PSI, ki razpolagajo skupno z 18 glasovi, ter MSI, ki ima 9 svetovalcev. Značilno pa je, da je socialdemokratski svetovalec Dulci v svojem govoru pozival socialiste, naj dajo svoj glas za proračun, češ da je odbor storil marsikaj koristnega, kot na primer v zvezi z občinsko potrošno ustanovo ter v zvezi s prevzemom pogrebne službe in openskega tramvaja, kar naj bi bil najboljši dokaz o «socialni» upravni politiki tega odbora. No, vse to je pač premalo in ta Dulcijev poziv je zato pač padel v prazno. Levičarske stranke morajo namreč upoštevati le dejstva in stvarnost in dokler se ne bo na občini menjala upravna politika, pač ni mogoče pričakovati, da bi podprle odbor.

—«»—

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2; Marchio Ul. Ginnastica 44; Depangher, Ul. sv. Justa 1; Alla Madonna del Mare, Trg Piave 2; Zanetti, Testa d'oro, Ul. Mazzini 43.

Pri belem dnevu so okradli trgovino v središču mesta

V trgovini kmečkih potrebščin na Trgu Goldoni so tatovi oplenili blagajno, v kateri je bilo na srečo lastnika malo denarja

Pri belem dnevu in v središču mesta, kjer je vedno velik promet, so neznanci s ponarejenimi ključi prišli v trgovino kmečkih potrebščin na Trgu Goldoni, iz katere so odnesli 55.000 lir in 21 dolarjev v gotovini. Malopridneži so predvčerajšnjim izkoristili opoldanski odmor in nemoteno opravili svoje delo. Najprej so s ponarejenimi ključi odprli vrata, nato pa so našli v predalu pisalne mize ključ blagajne. Tako niso imeli težave, da so lahko blagajno očistili. Verjetno so pričakovali večji plen, imeli pa so srečo, ker jih ni nihče zapazil.

Tatvino je zapazil lastnik trgovine inž. Righi, ko je popoldne spet odprl trgovino in zagledal odprto ter prazno blagajno.

V noči med torkom in sredo pa so neznanci obiskali mehanično delavnico, ki jo ima v hiši, kjer stanuje, 24-letni Luciano Simonetto iz Ul. delle Docce 22. Odnesli so električni sveder in neki drug stroj v skupni vrednosti 40 tisoč lir.

—«»—

Z motorjem v tramvaj

V noči med sredo in četrtkom se je 50-letni Renato Valenti iz Ul. S. Cilino 81 vračal z motorjem domov, na Trgu Gioberti pa je trčil v tramvaj proge št. 6, ki ga je vozil 53-letni Pavel Janšek. Motorist je zletel na tla in se pobil ter ranil po čelu in levi nogi. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo zdravniško pomoč.

Iz sodnih dvoran

Sodnikova razsodba je prizadela samo obtoženega motociklista

Zanimiva pravda med Tržačanom in ustanovami Totocalcia ter Enalotta - Smrtna nesreča v rabeljskem rudniku pred prizivnim sodiščem

Ob dveh ponoči 31. decembra predlanskega leta je prišlo na križišču ulic San Giacomo in Monte, Frausin in Paolo Veronese do težje prometne nesreče, pri kateri sta se precej hudo poškodovala 28-letni Edi Zamparo iz Ul. Navali 37 ter 24-letni Silvano Rojaz iz Ul. Ronchetto 114. Tiste noči se je Zamparo z avtom peljal po Istrski cesti proti mestu. Ko je prispel do omenjenega križišča, je začel zavijati z zmerno hitrostjo na levo. Namenjen je bil namreč domov ter je hotel zato zapeljati v Ul. Veronese. V tistem trenutku je privozil iz mesta z motorjem, in sicer s Trga Vico, omenjeni Rojaz. Rojaz je kasneje izjavil, da se je vozil s hitrostjo 55 km na uro. Vse te okoliščine so povzročile katastrofalno trčenje med obema vozilom. Motor je treščil v desno stran avtomobila, in sicer s tako silo, da je Rojaza odbilo kakih 10 metrov nazaj. Oba ponesrečenca so seveda takoj odpeljali v bolnišnico, kjer sta se oba morala zdraviti več časa. Najhuje se je ponesrečil Rojaz, ki je ozdravel v devetih mesecih. Nekoliko lažje se je ponesrečil Zamparo, ki je ozdravel v dveh tednih, a je odnesel z nesreče nekatere trajne posledice.

Mladeniča sta seveda dolžila drug drugega. Dejansko je bil Zamparo kriv, ker ni upošteval prednostne smeri motorista, ki mu je prihajal z desne strani, a tudi Rojaz ni bil brez krivde, saj je vozil s hitrostjo najmanj 55 km na uro v središču mesta, kjer mora biti hitrost motornih vozil zelo zmerna. V določenem trenutku je Zamparov pravni zastopnik ponudil Rojazu 400.000 lir odškodnine, ki pa jih ta ni hotel sprejeti. Odločil se je za tožbo, ki je pripeljala pred dnevi oba mladeniča pred pretorja Coena. Obtožnica je dolžila Zampara in Rojaza sodelovanja pri prometni nesreči, zaradi katere sta oba zadobila težke telesne poškodbe. Pretorjeva razsodba pa je bila popolnoma nepričakovana. Dr. Coen je oprostil Zampara zaradi pomanjkanja dokazov ter obsodil Rojaza zaradi zelo hudih telesnih poškodb na 35.000 lir globe in na plačanje sodnijskih stroškov.

* * *

Delavec Valerio Morassi, star, 27 let, doma iz Trbiža, je 14. junija 1957. leta delal v nekem rovu rabeljskega rudnika. Nenadoma se je zrušila nanj apnenčasta skala, ki je bila težka 150 kg. Zaradi poškodb je Morassi umrl. Preiskava, ki so jo uvedle policijske in sodne oblasti, je ugotovila, da je morebiti delna odgovornost za ta smrtni primer padla na 33-letnega delavca Vinicia Tiozza iz Zabnic, na 57-letnega preddelavca Antonia Valasa s Predila ter na 37-letnega paznika Antonia Lupinija ,tudi s Predila. Vse tri so prijavili sodišču zaradi sodelovanja pri nenamernem umoru. Obtožnica je trdila, da ni Tiozzo ugotovil s primernim orodjem trdnosti stene v rovu, a Valasa in Lupinija, da nista poskrbela za varnost v rovu s postavitvijo podpornih tramov.

17. februarja 1959. leta je tolmeško kazensko sodišče spoznalo vse tri obtožence za krive ter jih obsodilo pogojno in brez vpisa v kazenski list na 4 mesece zapora in na plačanje sodnijskih stroškov. O odškodnini bi moralo razpravljati pristojno prizivno sodišče, vendar pa bi morali obsojenci plačati zasebni stranki 300.000 lir predujma ter 61.450 lir za stroške zastopnika zasebne stranke.

Sedaj je prišla vsa zadeva pred sodnike tržaškega prizivnega sodišča, ki mu predseduje dr. Calvelli. Prizivni sodniki so spremenili prejšnjo razsodbo s tem, da so oprostili vse tri obtožence zaradi pomanjkanja dokazov.

* * *

Tržačan Vittorio Tamanini je svojčas tožil Coni-Totocalcio in Enalotto, da sta uporabljala in uporabljata stavne listke s kopijami, ki jih je izumil in dal patentirati Tamanini sam. Tožitelj meni, da sta mu s tem obe ustanovi, ki se ukvarjata s športnimi stavami, prizadejali hudo gmotno škodo. Zato sta njegova odvetnika Pavanini iz Benetk in Antonini s Trsta zahtevala 400 milijonov lir odškodnine. Ta vsota pa bi se lahko še zvišala ker Coni-Totocalcio in Enalotto še vedno uporabljata omenjeni Tamaninijev izum. Koristi Totocalcia branijo odvetniki Marani, Toro in Moro iz Rima a Enalotta odvetniki Pagani iz Milana in Dorfles iz Trsta.

Gre torej, kot smo že omenili, za dva različna sodnijska postopka, o katerih bodo razpravljali na tržaškem sodišču prihodnji ponedeljek. Vendar pa ob tej priliki ne bo še prišlo do razsodbe, saj bodo šele pripravili dokončno dokumentacijo, na podlagi katere bodo potem sodniki razsojali. Pred nekaj dnevi je preiskovalni sodnik dr. Rosano izročil sodnijski pisarni odlok, v katerem zavrača zahtevo Totocalcia in Enalotta po zvišanju kavcije, ki bi jo moral Tamanini položiti v zvezi z zahtevo, da se zaplenijo stavni listki, ki jih ode uporabljata.

Vsaka priložnost je za fašiste dobra — tudi pogreb — da javno pokažejo svojo privrženost proslulemu režimu. Tako je bilo tudi včeraj dopoldne na dvorišču mrtvašnice splošne bolnišnice, potem v Ul. Parini in končno še na pokopališču, kjer je nekaj desetin starih in novih fašistov dvigovalo roke v fašistični pozdrav. Vse to je dajalo žalnemu obredu za pok. federalom in bivšim poslancem fašistične MSI Colognattijem, ki se je odvijal na omenjenih krajih, zelo čudno sliko, zlasti še zaradi uradne prisotnosti vojske, tržaškega župana in drugih predstavnikov oblasti, ter vsepovsod prisotnih policijskih funkcionarjev, ki jim niti na kraj pameti ni prišlo (kot običajno!), da je apologija fašizma prepovedana

VOZNI RED VLAKOV

BENETKE-MILAN -PARIZ-RIM-BARI

ODHODI

6.12 R	Bologna - Milan (*)	
6.40 D	Benetke Turin - Rim	
7.14 A	Tržič (***)	
8.45 R	Benetke - Rim	
10.14 DD	Benetke - Milan - Genova (II) - Pariz	
10.24 A	Portogruaro	
12.55 R	Cervignano - Benetke	
13.32 A	Cervignano - Benetke	
14.52 D	Benetke - Milan - Pariz	
16.40 D	Tržič - Benetke - Bari	
17.03 A	Tržič - Portogruaro	
17.53 DD	Benetke - Pariz (x)	
18.38 A	Tržič - Portogruaro	
19.25 A	Tržič - Cervignano	
20.50 R	Benetke	
22.17 DD	Benetke - Milan - Turin - Genova Ventimiglia - Marseille - Mestre - Bologna - Rim	

PRIHODI

6.23 A	Cervignano - Tržič	
7.32 A	Portogruaro - Tržič	
7.45 DD	Turin - Milan - Benetke - Rim	
9.22 D	Marseille - Ventimiglia - Genova - Turin - Benetke	
10.22 R	Benetke - Cervignano - Tržič	
11.33 DD	Pariz - Benetke (xx)	
13.27 D	Rim - Bologna - Bari - Ancona - Benetke	
13.57 A	Cervignano	
15.22 D	Pariz - Milan - Benetke	
17.05 D	Benetke - Portogruaro - Cervignano	
18.10 A	Tržič (***)	
18.37 R	Bologna - Benetke (*)	
19.08 A	Portogruaro - Tržič	
19.50 DD	Pariz - Milan Benetke	
21.20 R	Rim - Milan - Mestre (*)	
22.35 A	Benetke - Tržič	
23.42 DD	Turin - Milan - Genova (II) Rim - Bologna - Benetke	

(*) samo I. razred; (**) II. razred samo do Benetk; (***) ne vozi ob nedeljah; (x) od 1.10.60 do 20.5.61; (xx) od 3.10.60 do 28.5.1961

VIDEM-DUNAJ -SALZBURG -MUENCHEN

ODHODI

3.45 A	Videm	Trbiž
5.16 A	Videm	
6.18 D	Videm - Trbiž	
6.24 A	Videm	
7.45 D	Videm - Dunaj Muenchen Hamburg	
9.45 A	Videm	
12.20 D	Videm - Trbiž Dunaj	
12.30 A	Videm	
13.55 DD	Calalzo (*)	
14.26 A	Videm	
16.17 A	Videm	
17.37 A	Videm	
19.10 D	Videm	
20.16 D	Videm - Benetke - Muenchen	
20.27 A	Videm	
21.37 A	Videm	

PRIHODI

7.15 A	Videm	
8.00 A	Videm	
8.23 A	Videm	
9.12 A	Videm	
9.30 D	Dunaj - Muenchen - Videm	
11.46 A	Trbiž - Videm	
15.07 A	Videm	
16.55 A	Videm	
17.52 DD	Dunaj - Trbiž - Videm	
19.43 A	Videm	
21.05 A	Videm	
22.20 D	Hamburg - Muenchen - Dunaj - Videm	
23.20 A	Videm	
23.58 DD	Calalzo - Trbiž - Videm (**)	
0.56 D	Trbiž - Videm	

(*) ob sobotah od 17. 12.1960 do 25.2.1961; (**) ob nedeljah od 18.12. 1960 do 26.2.1961

OPČINE-LJUBLJANA -BEOGRAD

ODHODI

0.19 D	Opčine - Reka - Zagreb - Beograd	
7.28 A	Opčine	
8.32 D	Opčine Ljubljana	
11.57 DD	Opčine - Reka - Ljubljana Beograd - Atene - Istanbul	
13.37 A	Opčine	
16.04 D	Ljubljana - Beograd	
17.58 A	Opčine	
20.00 A	Opčine	

PRIHODI

5.50 D	Beograd - Zagreb - Opčine	
7.05 A	Opčine	
11.24 A	Opčine	
13.18 D	Beograd - Ljubljana	
17.20 A	Opčine	
17.28 DD	Istanbul - Atene Beograd - Ljubljana - Reka - Opčine	
20.06 D	Ljubljana - Opčine	
21.48 A	Opčine	

R — rapido; DD — brzec; D — brzec; A — potniški

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNISTVO
TRST - UL. MONTECCHI 6-II.
TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559
PODRUZNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82
UPRAVA
TRST — UL. SV. FRANCIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338
NAROCNINA
Mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Štritarjeva ulica 3-I, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375
OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.
Od

Po polomiadi na Kubi in v Laosu

ZDA začele končno spoznavati nekoristnost njihove politike?

Dajanje njihove pomoči «za borbo proti komunizmu» ni prineslo zaželenih ciljev

Po «nesrečni ekspediciji» na Kubo in peripetijah v Laosu se v ZDA danes mnogo govori o ameriškem prestižu, ki je resno omajan in ki je doživel še en velik poraz in o «potrebi, da se popolno prouči ameriška politika do Latinske Amerike in tudi jugovzhodne Azije». Po nekaterih znakih je v Beli hiši in v State departementu začela prodirati ideja, da je treba opustiti dosedanjo pot in vnesti nekaj novega, bolj ustreza v odnose med ZDA in temi državami, da bi se po tukajšnjih formulacijah ustavilo prodiranje komunizma» na to poloblo in izbilo zapadne pozicije v jugovzhodni Aziji.

Kubanska avantura je kot eden svojih prvih posledic prinesla preiskavo v vrstah Centralne obveščevalne službe (CIA). Napadati jo je začel celo tisti, ki je prej podpiral njene akcije. Pod drobnjo je postavil celo tudi predsednik z imenovanjem generala Taylora za bivšega preiskovalca, nato pa je z imenovanjem Sveta svetnikov z Jamesom Killianom na čelu, ki bo «imel nadzorstvo v posle obveščevalne službe in odgovarjajoče vladne aktivnosti.»

Eden od splošnih zaključkov je vsekakor ta, da je treba drugače pristopiti k posameznim deželam, kot se je dosedaj delalo doslej. Eni pravijo, da je treba Castra in komunizem (Castra se istoveti s komunizmom predvsem na prvomajski svečanosti v Moskvi) tolči na ta način, da se dvigne življenjski standard in da se narodi rešijo revščine in bede v kakršni so zašli. To pomeni, da je treba pohiteti s pomočjo tem narodom, jim dati možnosti zaposlitve in jih izvleči iz primitivizma in zaostalosti. V najnovejšem Kennedyjevem programu pomoči zadnjim Latinske Amerike v znesku 500 milijonov dolarjev v okviru Medameriškega fonda za socialni napredek, vidijo nekateri resen začetek, ki je relativno mala, latinsko-ameriški kontinent pa bo v kratkem dobil danes 195 milijonov prebivalcev, od katerih je 80 milijonov nepismenih). Zmaga takega mišljenja sicer še ne vidiku, toda vsi znaki kažejo, da se v tej smeri lahko izhod.

Dejstvo je, da bodo v ZDA, da bodo tudi drugi sledili primeru Kube ni brez razloga. Latinska področja na kontinentu so že dobro znana, po uspehu «revolucionarne kubanske ekspedicije» pa je zelo težko še enkrat podvzeti kar je bilo podvzeto. Po drugi strani se tudi latinskoameriške države ne zbirajo kar lahko pod en sam prapor. Le osem ameriških držav poleg ZDA (Peru, Dominikanska republika, Nikaragua, Paraguay, Haiti, Gvatemala, Salvador in Honduras) je prekinilo diplomatske odnose s Kubo. Dejansko gre predvsem za šibke države, ki uživajo kakšne posebne ugodnosti, medtem ko Mehika, Brazilija, Argentina in Čile zelo oprezno manevrirajo, nekatere med njimi pa celo odkrito podpirajo Castra in njegovo politiko.

Zadnjikrat je bil tako odločen sestanek Organizacije ameriških držav, ki bi moral sprejeti «osnovne politične, gospodarske in socialne programe z izgovorom, da so ustvarili v Karaibskem morju ustvarili atmosfero, ki ni dovoljuje z vprašanjem o kakšnem bi razpravljali na sestanku». To vsekakor govori o nerazpoloženju in tega tukaj začenjajo tudi zavedati. Sestanek je bil najavljen za 24. maja v Quitou (Ekvador) dotlej pa bi se moral «prah poleči» — kakor je komentiral neki newyorški list.

Kar bi bilo pa prišlo do širokega premisleka glede pomoči južnoameriškim deželam, kako naj bo dajanje te pomoči izgleda. Tukaj je kamen spotikanja. Danes se v Ameriki glasna izraža pritožba, da so velike vsote dolarjev, ki so jih plačali ameriški davkoplačevalci, zgubljene brez povračila in da so služile za to, da v posameznih deželah živijo in uspevajo diktatorski režimi, ki so izzvali upravičen gnev narodov. Južni Vietnam je nedavno požrl novih 40 milijonov dolarjev pomoči, Laos je v zadnjem času dobil okrog 300 milijonov dolarjev, največji del teh vsot pa je odšel v žepe korumpiranih politikov in uradnikov, medtem ko ZDA niso dosegle ciljev, ki so jih želele. Tako Južni Vietnam kot Laos gresta po komunistični poti in namesto zmag se žanjejo porazi.

Dean Rusk je rekel, da ima «pomoč inozemstvu daleko vzvišenejše cilje kot samo upiranje komunistični grožnji». Po Ruskovih besedah je bila pomoč v preteklosti dajena pod pritiskom trenutka. «Bilo je treba ohraniti neko zvezo, prijateljstvo ali zaščititi neko ameriško vojno bazo in rešiti kakšno gospodarstvo brezizhodnega propada. Pomoč, ki naj bi bila koristna pa mora imeti jasno določene cilje in mora biti dobro pripravljena, da se ti cilji dosežejo. Moč ni samo stvar orožja. Krepi se tudi s prosveto, plodnimi polji, tovarnami in izhaja iz zadovoljstva in ponosa ljudi in narodov».

Način Ruskovega mišljenja se razlikuje od mišljenja njegovih prednikov, vendar pa je treba šele videti, če bo prihodnja faza ameriške pomoči krenila po drugih tirnicah. «Ne smemo prisiliti južnoameriške države, da izbirajo ali pomoč pod pogojem, da nam dajejo podporo v sporu s Kubo ali nič» — je zapisal neki ameriški list in dodal: «Če južnoameriške države ne želijo razpravljati o problemu Kube v okviru Organizacije ameriških držav, bomo zelo pogrešili če bomo potem sodili, da so nam sovražno naklonjene in da favorizirajo Castra». Ta misel vsekakor vsebuje željo po popustljivosti, da se «pomoč ne veže», da bi lahko bila res učinkovita.

Ne sme se pa pozabiti, da so proti takim diskusijam, ki delno pojmujejo «rušenje Castra po indirektnih poteh» drugi, ki zopet priporočajo direktno uporabo sile in angažiranje ZDA. Del ameriškega tiska neprestano poziva ameriški narod na «sveto vojno proti Castru in komunizmu». Možnost za ekonomsko blokado z letalonosilkami, rušilci, radarskimi napravami itd. se resno proučujejo. Sledijo si protislovja za protislovji in pomanjkanje logike v dokazovanju je vsakdanji pojav. Tako se ustvarja vroča kri, ki kljub mnogim razumnim stališčem odvrača pozornost od stvarnih korenin spopada, ki pa so dobro poznane vsakomur, ki le količkaj razmišlja.

J. K.

Kako dolgo še...

Kako dolgo še bo ropotajoča lokomotiva z dolgimi kompozicijami vagonov kvarila obalno sprehajališče?

Dogodek, ki navdaja s ponosom...

2000 knjig Državne založbe v nakladi skoraj 12.000.000

Povprečno je izšla vsak tretji dan po ena knjiga

Državna založa Slovenije je pravkar izdala svojo dvatisočo publikacijo. To je odlično opremljena monografija o Ivanu Groharju, ki je izšla v zbirki monografij «Slovenski likovni umetniki». Monografija o Ivanu Groharju obsega uvod, ki ga je napisal France Stele, življenjepisne podatke, pregled Groharjevega dela, bibliografijo in na koncu, kot bistveni del knjige, 18 barvnih celostranskih reprodukcij. Odlična knjiga, ki ima uvod preveden tudi v francoščino, je nadvse dostojna predstavitev petnajstletnega uspešnega dela Državne založbe, ki je po obsegu dela in številu svojih izdaj najmočnejša založba v Sloveniji, v državi pa na drugem ali tretjem mestu.

Ob priliki tega pomembnega dogodka v življenju založbe, je bila v ponedeljek 8. maja posebna tiskovna konferenca, na kateri je direktor založbe Ivan Bratko, pojasnil novinarjem uspehe dosedanjega dela Državne založbe Slovenije. Tako je založba v petnajstih letih svojega obstoja izdala 2000 knjig v skupni nakladi 11 milijonov 861.000 izvodov. To torej pomeni, da je založba izdala povprečno vsak tretji dan po eno knjigo. Glede na to, da je to založba majhnega naroda in da največje založniške hiše po svetu izdajajo povprečno po eno knjigo dnevno, predstavlja delo Državne založbe v minulih letih izredno velik uspeh. To še bolj podkrepljuje dejstvo, da je založba za vsakega Slovenca izdala povprečno po osem knjig. Seveda je število posameznih izdaj različno. Največ je med vsemi knjigami izšlo učbenikov in priročnikov, med katere pa ni šteti samo šolskih knjig. Teh knjig je bilo v zadnjih petnajstih letih 846. Na drugem mestu so leposlovna dela (!), katerih je izšlo 386. Slede muzikalije (277 del), periodika, znanstvena dela (148), poljudnoponučna dela (64 knjig), slovarji in umetnostna dela. Niso pa pri vsem tem upoštevana učila.

Pregled izdaj po posameznih letih kaže, da je bilo v življenju Državne založbe Slovenije najuspešnejše leto 1951, ko je izšlo 186 knjig. Leta 1959 pa je izšlo 181 knjig. Lani je bila produkcija nekoliko manjša in je znašala samo 153 knjig, vendar pa je bila skupna naklada zato večja. Založba je najvišjo naglado in sicer 1.128.254 dosegla leta 1949, vendar pa je izbor knjig zadnja leta zato znatno bolj pester, kvaliteten in tudi v skladu s potrebami in zahtevami knjižnega trga.

Tiskovna konferenca je nadalje pokazala da se večа zanimanje za žepne izdaje. Založba je lani začela izdajati svojo zbirko kiosk, ki prinaša kvalitetna dela, vendar v preprosti izdaji in zato cenejši. Medtem ko je lani znašala naklada teh knjig 5000, je morala založba letos dvigniti naklado na 8000 izvodov. Zanimivo pa je, da je za nekatere knjige vladalo izredno zanimanje. Tako je bila n. pr. pesniška zbirka Janeza Menarta «Časopisni stihi» pri založbi razprodana v treh mesecih, kar je za pesniško zbirko v nakladi 5000 nedvomno rekord! Seveda je zanimanje tudi za druga dela precejšnje. Res pa je, da na drugi strani traja povprečno tri leta, da se knjiga razproda. Pri tem pa je treba upoštevati, da je to normalno, saj nekatere izdaje, kot na pr. izdaje slovenskih klasikov, ne predstavljajo več leposlovne izdaje temveč že znanstvene publikacije.

Državna založba je doslej od leposlovnih del izdala približno eno tretjino domačih avtorjev in dve tretjini tujih. Pri poljudno znanstvenih delih pa je razmerje ravno obratno.

Seveda se mora tudi Državna založba boriti s težavami. Ne najmanjšo predstavljajo krediti, ki so prevereč kratkoročni glede na značaj založniškega dela. Težave ima založba z izdajanjem del slovenskih klasikov, ker uredniki ne zmorejo svojega dela tako hitro, da bi založba lahko izdala več tovrstnih del. Težave so tudi zaradi tega, ker slovenske knjižnice odkupujejo sorazmeroma zelo malo knjig in je tozadevni odstotek nižji kot na zahodu in tudi kot na vzhodu. Založba pa si prizadeva, da bo te in podobne težave odstranila in še nadalje skrbela za dobro knjigo. Pri tem bo založba v bodoče svoje delo usmerjala tako, da bo čim bolj ustregla potrebam po strokovni ozpoljudno znanstveni literaturi, da bo skrbele za cenene, a obenem kvalitetne izdaje, in da bo na slovenski knjižni trg dala nasploh čim več kvalitetnih del.

Sl. Ru.

TEHNIKA • ZNANOST

Umetne prenosne ledvice

Zdravniki bolnišnice v Hammersmithu, ki se že ponašajo z dvema čudežema medicinske tehnike — s strojem srce-pljuča in z umetnimi ledvicami, so seznanili svet z novo iznajdbo — malimi in zelo lahkimi ledvicami, ki delujejo neposredno s srcem bolnika. V primerjavi z dosedanjimi umetnimi ledvicami, ki tehtajo dva stota, tehtajo nove samo dva kg in so velike kot škatlica za kekse. Nova naprava lahko opravlja funkcijo ledvic v obdobju zdravljenja in ni odvisna od električnih črpalk za črpanje strupov iz krvi.

Električna anestezija v Sovjetski zvezi

Je mogoče uspavati pacienta pred kirurškim posegom brez narkoze? Zdi se da je mogoče. Sovjetski specialisti so namreč izumili v ta namen posebno napravo. Ce se vključi na električni tok in placirajo na glavo pacienta elektrode, ki so priključene na napravo, bolnik v nekaj minutah globoko zaspi. Tako ga je mogoče operirati ne da bi čutil najmanjšo bolečino. Kako pa deluje naprava? Znanstveniki registrirajo na magnetski trak možganske biotokove omamljenega oz. spečega človeka. Močno pojačane potem posredujejo z elektrodami možganom pacienta pod vplivom električnih impulzov, ki prihajajo iz naprave in bolnik v kratkem času zaspi.

Jodrell Bank je meril sončni sistem

Radioteleskopski observatorij v Jodrell Banku je ugotovil, da so planeti sončnega sistema oddaljeni povprečno za 20 cm na vsak km več kot se je računalo doslej. To bo omogočilo zmanjšanje za eno desetinko možne napake rakete v poletu na primer proti Veneri. Ena izmed faz opazovanja «velikega ušesa» je bila izvedena prejšnji mesec, ko je bila Venera najbliže naši Zemlji. Ugotovljeno je bilo tudi, do je Mars oddaljen več kot 8460 km v primerjavi z dosedanjo nezanesljivo cenitvijo 80.470.000 km in da je tudi Sonce za 3220 km bolj daleč od Zemlje kot se je do sedaj menilo.

Razgovor o uporabi težke vode

Na Dunaju se je 3. t. m. začel mednarodni razgovor o detekciji težke vode in njeni uporabi v fiziki in biologiji. Razgovor je organizirala Mednarodna agencija za atomsko energijo v sodelovanju z Mešano komisijo za uporabo radioaktivnosti Mednarodnega sveta znanstvenih združenj. Udeležuje se ga 270 znanstvenikov in strokovnjakov iz 23 držav, med katerimi sta tudi dva mlada jugoslovanska znanstvenika jedrskih inštitutov «Boris Kidrič» in «Rudjer Bošković». To je prvi mednarodni znanstveni sestanek posvečen napredku, ki je bil doslej dosežen pri izkoriščanju težke vode ali tritija v fiziki in biologiji.

Plastificirane in barvane ceste v ZDA

Združenje specializiranih inženirjev in graditeljev cest v ZDA je predlagalo uvedbo plastificiranih in barvanih cest. Termoplastične snovi, ki jih pridobivajo iz petroleja in katerim dodajo razne agregate kot pesek ali grušč, izdelane v raznih barvah, potresejo na cestno površino v debelini približno 3 cm. Odpornost teh snovi so preizkusili s posebnim strojem, ki je izvajal na njih močan pritisk pri 50 stopinjah toplote. Poiskusi so pokazali, da lahko taka plast omenjenih snovi prenese težo 40-tonskega kamiona.

RADIO TELEVIZIJA

Petek, 12. maja 1961

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Glasbeni utrinki; 11.45: Vrtiljak; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 17.20: Pesem in ples; 18.00: Italijanščina po radiu; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Natko Devčič: Istrska suita; Jakov Gotovac: Simfonično kolo; 19.00: Šola in vzgoja; 19.20: Glasbeni kaleidoskop; 20.00: Sport; 20.30: Večer s Cchacksfieldom, Trovajolijem in Toglianijem; 21.00: Gospodarstvo in delo; 21.15: Koncert operne glasbe; 22.00: Obletnica tedna; 22.15: O slovenski klavirski glasbi: «Osebnost Slavka Osterca v okviru modernih prizadevanj», nato Večerne melodije; 23.00: Trio Dave Brubeck.

Trst

12.15: Tretja stran; 14.20: Gianj Stuparich: «Cose e ombre»; 15.10: Album za violino in klavir. 15.20: Trzaška mandolinistična skupina; 15.40: Tipično furlanski orkester.

Koper

7.15: Glasba za dobro jutro; 7.45: Tečaj italijanščine; 8.00: Prenos RL; 12.00: Glasba po željah; 13.40: Izbrane melodije; 14.00: Iz opernega sveta; 14.30: Domače aktualnosti; 14.40: Zbor RTV; 15.30: Polke in valčki; 16.00: Parada orkestrov; 16.30. Današnje teme; 16.40: Donizetti: «Lucia di Lammermoor», prvo dejanje; 17.40: Plesni motivi; 18.00: Prenos RL; 19.00: Kvintet Hot Club de France; 19.30: Prenos RL; 22.15: Les Paul s kitaro; 22.35: Srečanje z jugoslovanskimi pevci; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 9.00: Glasbeni sejem; 9.30: Jutranji koncert; 11.00: Radijska šola; 11.30: Bruno Canfora, Gino Latilla in Mina; 12.20: Glasbeni album; 13.30: Pojo Nilla Pizzi, Giuseppe Negroni itd.; 15.15: Poje Nunzio Gallo; 15.55: Vreme na ital. morjih; 16.00: Program za najmlajše; 16.30: Woody Herman in njegov orkester; 17.20: Operni svet; 18.30: Enotni razred; 19.00: Oddaja za delavce; 19.20: Filmske in gledališke novosti; 21.00: Simfonični koncert; 23.15: Po večerni vesteh Enzo Salluzzi in njegov orkester.

II. program

9.00: Jutranje vesti; 10.00: Glasbeno varietejska revija; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 13.50: Discobolo; 14.00: Naši pevci; 15.00: Pesmi za Evropo; 16.00: Program ob štirih; 17.00: Pentagram; 17.30: Vaš juke-box; 18.50: Glasbeni program; 20.30: Gran gala; 21.45: Pogovorimo se o tem.

III. program

17.00: Hugo Wolf: «Moerike Lieder»; 18.00: Zgodovinopisje italijanskega odpora; 18.30: Bach: «Dies Irae»; 19.00: Spolovinarstvo v Italiji; 19.30: Bruno Canino: «Komorni koncert»; 20.00: Vsakovečerni koncert; 21.30: Pirandello: «Scamandro»; 22.20: Knjižne novosti; 23.10: A. Bruckner: «Kvintet».

Slovenija

8.05: Dvorak: Sest legend; 8.30: Melodije raznih dežel; 9.00: Naš podlistek — Tagore — pesnik Indije; 9.20. Oktet Koroških akademikov; 9.35: Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 10.15: Mendelssohn, Schumann in Grieg o pomladi; 10.36: Trije naši ansambli; 11.00: Dve sceni iz opere Manon; 11.30: Človek in zdravje; 11.40: S popevkami po Italiji in Španiji; 12.00: Zadovoljni Kranjci s pevci; 12.15: Kmetijski nasveti; 12.25: Zabaven opoldanski spored; 13.30: Petnajst minut z orkestrom Kurt Edelhagen; 13.45: Narodne za glas in klavir; 14.05: Radijska šola za nižjo stopnjo; 14.35: Basist Aleksander Kipnis; 15.45: Radijska univerza; 16.00: Petkovo glasbeno popoldne; 17.15: Razgovor z volivci; 17.25: Lepe melodije; 17.34: Lajovčevi samospevi; 18.00: Spomini maršala Tita ne začetek vstaje; 18.15: Valčki Johanna Straussa; 18.30: V dvoranah Svobod; 20.00: Orkester RTV Beograd; 20.15: Tedenski zunanje-politični pregled; 20.30: Veliki skladatelji; 21.15: Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15: Melodije za klavir in godala; 22.35: Moderna plesna glasba.

Ital. televizija

13.00: TV šola; 17.00: Program za najmlajše; 18.00: TV dnevnik; 18.15: Tednik za ženske; 18.55: TV pošta; 19.15: Oddaja za analfabete; 19.45: Kako se hranimo; 20.30: TV dnevnik; 21.15: TV igra Johna Mortimera: «Imej me za lažnivca»; ob koncu TV dnevnik.

Jug. televizija

Italija 17.00: TV za otroke. JRT 20.00: TV dnevnik. Zagreb 20.15: TV o filmu; 20.45: M. Krleža: V taborišču — prenos iz zagrebškega dramskega gledališča; 22.30: Šahovski komentar.

PREJELI SMO

NOVA OBZORJA. Izdaja za Zvezo mariborskih kulturnih društev Založba Obzorja v Mariboru. Letnik XIV. Štev. 5-6. 1961. Maribor.

RIVISTA DI LETTERATURE MODERNE E COMPARATE. Volume 13. Fascicolo 4. Dicem. 1960. Sansoni-Firenze.

PROBLEMI DI ULISSE. Problemi e minacce della psicoanalisi. Periodico trimestrale. Anno XIV, Vol. VI. Aprile 1961. Sansoni, Firenze.

LINGUA NOSTRA. Vol. XXII. Fasc. 1. Marzo 1961. G. C. Sansoni. Firenze.

CULTURA MODERNA. Rassegna delle edizioni Laterza. N. 2. Aprile 1961. Bari.

VRTOVRNIK 61. Mesečna ljudska knjiga. St. 5. Izdaja Prešernova družba. Ljubljana.

LADIKA. Izdaja in urejuje uredniški odbor. Leto V. Štev. 4. April 1961. Trst.

Dokaj logične in prepričljive predpostavke

Popularni ameriški igralec Hope brat brivca Frigidija iz Domžal?

Izredna podobnost - Ugrabitev malega Vinka v Ljubljani leta 1904, ko je bil Hopejev stari oče v Sloveniji - Ne gre za «strica iz Amerike», pač pa za obljubo materi

Skoraj ne mine leto, da bi iz bogatih ZDA ne prišla vest, da je tamkaj umrl kak samsk. bogataš evropskega porekla, ki zapušča svojim sorodnikom v «stari domovini» svoje premoženje. Ker je Amerika nekak sinonim bogastva, se «dedičev» v «stari domovini», ki se jih po navadi nenadoma nabere veliko, poloti nekakšna mrzlica. Začne se lov na dokumente, ki naj sorodnost s pokojnikom izpričajo, in ni redko, da temu sledi razočaranje, ker dediščina ni tolikšna, kot so pričakovali.

Primer Avgusta Frigidija, brivca iz Domžal blizu Ljubljane, pa ni takšen. Razlikuje se v dveh bistvenih točkah: Predvsem se domžalski brivec ne poteguje za bogastvo, svojega ameriškega sorodnika, z druge strani pa ne gre za dediščino, pač pa za oseben stik s človekom, za katerega dokaj upravičeno meni, da je njegov — brat.

Vsa zgodba se je začela že pred desetimi leti.

Nekega dne leta 1951 je k Avgustu Frigidiju prišla soseda, ki je bila pravkar v kinu. Ko je gledala na platnu neki film, v katerem je igral glavno vlogo znani igralec Bob Hope, je opazila izredno podobnost med filmskim umetnikom in svojim sosedom — brivcem Avgustom Frigidijem. Iz radovednosti si je film ogledal tudi sam Avgust. In tudi njemu je bilo očitno, da mu je Bob Hope podoben kot jajce jajcu. To je bilo Frigidiju dovolj, da se je intenzivneje lotil iskanja, ki ga je mučilo že dolga leta. Da se je domžalski brivec tega iskanja lotil, je tudi upravičeno. To nam bo nadaljnji opis dokazal:

Že naslednjega dne je Avgust Frigidi odpotoval v Ljubljano k «Triglav filmu», da bi mu tam povedali kaj več o Bobu Hopeju. Tu je zvedel, da je Bob Hope vnuk železniškega inženirja Jamesa Hoba, ki je kot sam Bob Hope v svojem življenjepisu trdi, gradil mostove v Italiji, Franciji in Avstriji. To je bil že en podatek, ki je nekaj obetal, saj je bila Slovenija nekoč pod Avstrijo. Frigidi se je nato poglobil v zgodovino tega inženirja in ugotovil, da je ta isti inženir leta 1904 gradil železniški most čez Savo na progi med Ljubljano in Kamnikom. Toda leta 1904 je tudi rojstno leto Boba Hopeja. Imamo torej že dva podatka, ki se ujemata. K tema bomo dodali še tretjega: Leta 1904, bilo je to 9. julija, se je Avgustova mati vrnila v Ljubljano iz Innsbrucka, kjer je bil njen mož v službi. Preden je bila odšla v Innsbruck pa je svojega najmlajšega komaj 6 mesecev starega sina Vincenca ali kot so mu pravili Vinka, izročila v varstvo v ljubljansko otroško bolnišnico, ker ga s seboj na pot ni mogla jemati. Ko pa je tega dne prišla v otroško bolnišnico, so ji namesto otroka pomolili pod nos listek s sledečo vsebino: «Vrnila sem se s poti, zato vas prosim, da osebi, ki vam prinaša ta listek, izročite mojega sina Vincenca Frigidija».

Podpis je bil sicer njen, zagotovo pa potvorjen, iz česar sledi, da je nekdo otroka ugrabil. Policija je takoj začela s preiskavo, toda od 9. julija 1904. leta za Vincencom ali Vinkom Frigidijem ni bilo več sledu. Policija pa je vprav pri iskanju ugrabljenega otroka ugotovila, da je vprav istega dne neznanokam izginila družina železničarja Jakopiča, ki so bili sosedi Frigidijevih.

Minila so leta in o Vinku ni bilo glasu. Toda Vinkova in Avgustova mati na svojega ugrabljenega sina ni mogla pozabiti, zato je 1926. leta, ko je bila že na smrtni postelji, svojemu 16-letnemu sinu Avgustu, naročila naj na Vinka ne pozabi, naj ga skuša najti.

In Avgust Frigidi danes pravi: «Veliko sem potoval, veliko opazoval, vedno sem gledal ljudem v obraz, da bi v kom ne spoznal svojega brata Vinka, da bi srečal človeka, ki bi bil podoben meni in mojemu bratu Rudolfu, ki je sedaj čevljar v Ljubljani. Toda nikjer nisem podobnega obraza srečal vse do onega večera, ko sem v kinu gledal film z Bobom Hopejem. Ko sem zvedel, da Bob Hope navaja kot svoje rojstno mesto Eltham v Angliji, sem pisal našemu veleposlaništvu v Londonu. In 1. septembra 1953. leta sem dobil odgovor, da so v Elthamu pregledali vse matične knjige in da tu ni zabeleženo rojstvo Boba Hopeja».

Ko je imel še ta posreden dokaz, je Avgust Frigidi iskal še druge podatke. Spoznal se je z neko Američanko, ki mu je poslala Hopejeve spomine. Iz teh je zvedel, da je Bob Hope sin hčere inženirja Jamesa Hoba, (torej istega inženirja, ki je gradil most čez Savo) Elizabethe, ki se je že z enim sinom poročila z Williamom Wolfom, s katerim je pozneje imela 6 otrok. Nadalje je iz teh spominov razvidno, da se Bob Hope ni razumel z očimom Wolfom in da je zato zapustil Anglijo in se izselil v ZDA, kjer je začel svojo umetniško kariero najprej kot pevec v neki artistični skupini, nato pa prešel k filmu.

Na temelju vsega tega brivec Avgust Frigidi predpostavlja, da je v avgustu 1904. inženir angleškega porekla, ki je gradil most čez Savo na progi Ljubljana-Kamnik, s pomočjo železničarja Jakopiča ugrabil Vinka Frigidija iz bolnišnice in ga odnesel v Anglijo, kjer ga je njegova tedaj še neporočena hči Elizabetha posinovila.

Poleg teh prav nič malo prepričljivih predpostavk in poleg izredne podobnosti pa je še nekaj, kar vsaj posredno govori v prid Avgustovi tezi, da je Bob Hope njegov brat. Gre namreč za določeno umetniško nadarjenost in še posebej za duhovitost, ki je lastna vsem Frigidijevim. Sam Avgust Frigidi je znan po svojem smislu za humor. Posebno se je izkazal pri raznih pustnih prireditvah, pri katerih z vso družino vedno sodeluje. Sam si izdeluje razne kostume in maske in pred časom je bil zaradi tega tudi nagrajen. Tudi njegov starejši brat Rudolf je izredno duhovit človek.

Naj bo kakorkoli, naj te predpostavke veljajo ali ne, pa čeprav so zelo prepričljive, domžalski brivec od svojega načrta ne odstopa in doslej je že veliko storil, da bi z Bobom Hopejem prišel v stik. Tudi samemu Bobu Hopeju je že večkrat pisal, vendar ni od njega dobil odgovora. Verjetno njegova pisma popularnemu umetniku niso prišla niti v roke. Možno je namreč, da Hopejev tajnik ali kdo drugi računa, da se je Avgust lotil tega iskanja v želji, da bi od popularnega in bogatega «brata» kaj dobil. Toda domžalski brivec ni niti malo zainteresiran. Njemu ne gre za Hopejeve dolarje, pač pa za obljubo, ki jo je dal svoji materi na smrtni postelji.

AVGUST FRIGIDI, ki je ameriškemu umetniku Bobu Hopeju zares podoben

ZDRAVNIŠKI KOTIČEK

Zakaj sesanje prsta in grizenje nohtov?

V obeh primerih gre lahko za psihične motnje otrok

Pri majhnih otrocih je sesanje prstov, navadno gre pri tem za palec, precej pogost pojav. Statistike govore, da sesa palec okrog 25 odstotkov otrok v starosti med tretjim mesecem in drugim letom. Na to navado naletimo tudi pri starejših otrocih. Freud in psihoanalitiki skušajo sesanje prstov obrazložiti kot neko obliko spolnega samozadovoljevanja, se pravi kot posebno vrsto masturbacije. Freud namreč trdi, da ima že dojenček spolni nagon, ki je lokaliziran v ustih, kjer se more dojenček spolno izživljati. To je tako imenovana oralna doba duševnospolnega razvoja. Ta potreba bi se naj po mnenju psihoanalitikov zadovoljevala s sesanjem materinih prsi ali s cucljem. Po takem tolmačenju naj bi otrok istočasno utešil oba osnovna nagona: potrebo po hrani in spolni nagon. Če otroka prehitro odstavimo od prsi in mu tudi ne dajemo več mleka v steklenici, bo otroška erotika neutešena in otrok bo začel uporabljati v nadomestilo za materine prsi palec. Ce bo otrok pozneje doživel neuspehe in razočaranja pri utešitvi spolnosti, bo — tako pravijo Freudovi pristaši — začel sesati prst in se bo povrnil v tisto obliko spolnega izživljanja, ki ga je nekoč zadovoljevala.

Večina današnjih psihologov pa je mnenja, da sesanje prsta ni v nobenem odnosu s spolnostjo. Res je sicer, da dojenček rad draži svoja usta tudi takrat, ko ni lačen, kar pa še ne pomeni, da na ta način zadovoljuje spolni nagon. Pri prejemanju hrane se ta občutek potom refleksov asociira z draženjem ust. Zaradi tega se ta občutek lahko pojavi tudi takrat, ko se usta dražijo in hrana ne jemlje. Otrok to draženje ponavlja, ker ima pri tem občutek ugodja. Ce je otrok za ta užitek prikrajšan, se potreba za njim povečuje, kar je nekaj prirojenega. Starši otroka, ki sesa prst, karajo, strašijo in kaznujejo, hoteč ga tega odvaditi. Tak postopek pa povzroča pri otroku strah in odpor. Tak otrok bo še naprej sesal prst, morda še bolj trdovratno in celo naskrivaj.

Statistična raziskavanja kažejo, da je med otroki, ki sesajo prst, zelo veliko takih, ki so jih matere samo kratko časa dojile. Tudi je med njimi precejšen odstotek takih, ki so se predolgo hranili na prsih. Pri teh se je namreč potreba po doživetju ugodja zaradi dojenja preveč fiksirala.

Ce sesajo prst starejši otroci, to navadno pomeni, da se otrok nahaja v težki situaciji, iz katere ne najde izhoda. Zaradi tega živi v nekakšni notranji napetosti, iz katere se skuša rešiti z ustvarjanjem ugodja v obliki sesanja prsta.

Grizenje nohtov je precej pogost pojav pri starejših otrocih v začetku pobertete, se pojavlja pa še tudi pri otrocih med tretjim in četrtim letom starosti. Psihoanalitiki bi radi tudi ta pojav tolmačili kot spolnost, in sicer kot neke vrste onanijo, kar pa seveda nima nobene podlage. Kot periodičen pojav opažamo grizenje nohtov — zlasti velja to za predpubertetno dobo — v raznih vzemirljivih situacijah, kot na primer pri gledanju napetega filma, tekme ali pri izpitu. Vse to je izraz notranje napetosti.

Na tak način lahko tolmačimo tudi tisto grizenje nohtov, ki se manifestira v stalni in trdovratni obliki. To je značilno za živčne, razdražljive in plašne otroke. Pogosto se dogaja, da začne neki otrok gristi nohte, oponašajoč drugega otroka. To je povod, ne pa vzrok. Oponašanje se spremeni v navado le takrat, če je za to duševna potreba, sicer bo otrok oponašanje hitro opustil.

Če otrok sesa palec, ga zaradi tega ne smemo zmerjati, niti ga skušati nasilno odvaditi. Ne smemo se zanimati samo za simptom, ampak za motive, ki so do njega dovedli. Sesanje prsta moramo jemati kot opozorilo, da z otrokom v psihičnem pogledu ni nekaj v redu. Pozanimati se moramo za duševni položaj malega pacienta in za smisel njegovega obnašanja. Brž ko bomo odkrili negativne vplive, ki so privedli otrokov duševni razvoj na napačno pot, jih poskušajmo odstraniti. Takrat bo sesanje prsta prenehalo samo po sebi.

Tudi pri grizenju nohtov veljajo isti principi. Kakor vsako slabo navado, moramo tudi to ignorirati. Ne smemo se zaradi nje razburjati in ji pripisovati posebne važnosti. To je najpametnejši način, kadar gre za periodično grizenje nohtov, izzvano po momentanem razburjanju. Ce je pa razvada že trdovratna, se spet ne smemo izgubljati na samem simptomu, ampak moramo iskati vzroke ter te vzroke odstraniti.

Dr. S. B.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Pazite na svoje finančne obveznosti, ki ste jih tako nepremišljeno prevzeli. Ponujeno sodelovanje ne bo najboljše. Prijeten večer.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Vaši sodelavci in poslovni tovariši bodo vašo delovno sposobnost lepo ocenili, le da boste vi imeli malo od tega. Neprijetna razprava doma.

DVOJCKA (od 21.5. do 22.6.) Nepričakovana zadoščenja. Niste si jih sami zaslužili, pač pa so rezultat tuje pomoči in tudi sreče. Popolno razumevanje z ljubljeno osebo.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Nakazujejo se določene spremembe pozitivnega značaja. Kljub temu boste finančno še vedno v težavah. Zelo veselo in prijetno popoldne v družini.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Dan kot nalašč za delo, ki terja potrpljenje. Lotite se ga z vso dobro voljo. Vaše iniciative čustvenega značaja bodo kronane s popolnim uspehom.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) S finančne in gmotne plati se ne boste imeli kaj pritoževati. V čustvenih zadevah pa bodite zelo previdni. Ne načenjajte novih poznanstev.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ne dopustite da bi imeli vpliv nad vami ljudje, ki so v stvari manj podkovani kot vi. Doživeli boste prijetno zadoščenje v ljubezni.

SKORPIJON (od 24.10. do 22. 11.) Ne zavlačujte z delom in ne glejte na vsako malenkost. Ni časa za to. Finančni problemi vaš bodo spravili v slabo voljo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ne odklanjajte pametnih nasvetov pa čeprav pridejo od ljudi, ki vam niso simpatični. Primeren čas za umetniško izživljanje.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Majhna sprememba v vaših odnosih v poslovnem svetu. Tudi pri delu današnjega dne. Nekoliko preveč ste zahtevni. Ne bodite ljubosumni.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Upravičiti boste morali svoje početje, ki ni najboljše. Bodite bolj previdni. Utrdite svoj položaj, kar se bo odražalo tudi v ljubezni.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ce boste hoteli svoje načrte izpeljati, boste morali napore podvojiti. Večer posvetite svojcem, še največ ljubljeni osebi.

Goriško-beneški dnevnik

Problem izboljšanja krminsko-gradiščanskega polja

Obljubljena je oddaja gradbenih del za katera je določenih 1.100 milijonov

Z izvedbo namakalnih del bi 5000 kmetovalcev tega področja lahko podvojilo svoje pridelke in govejo živino

Problem namakanja krminsko-gradiščanskega polja, ki obsega okrog 8000 ha žejne zemlje na področju, ki se razteza južno od železnice Gorica-Videm, ter ga na vzhodu razmejuje Soča, na zahodu pa struga Idrijce in Tera, gre že v drugo stoletje, pa še vedno ni rešen. Zadnjih deset let se ta problem obravnava pred vsakimi volitvami in tedaj padajo obeti ter po volitvah zopet splahnejo, da se za prihodnjo volilno kampanjo zopet pojavijo itd.

Nič čudnega torej, če je ta problem postal zopet aktualen. Pred nekaj dnevi je namreč prišla vest, da je ministrstvo za kmetijstvo iz Rima poverilo izboljševalnemu konzorciju za to področje nalogo, naj razpiše javno dražbo za oddajo del za zgraditev pregraje na Soči in za vsa druga dela, ki so potrebna za namakanje področja. O hidroelektrični centrali, o kateri se je pred leti govorilo, pa tokrat ni govora.

Stroški za razpisana dela naj bi znašali okrog 1100 milijonov lir. Ta dela so zelo važna za kmetijstvo na Goriškem, saj bi po njihovi izvedbi zvišali pridelek na tem področju za 100 odst. in okrepili tudi živinorejo. Zato je razumljivo zanimanje 5000 kmetovalcev, ki živijo v omenjenem trikotu, in prav tako je razumljivo, da vladna stranka ob vsakih volitvah operira s temi javnimi deli ter skuša z novimi obeti obdržati svoje volivce, če že ne more pridobiti novih.

Od enih volitev do drugih so do sedaj zgradili prvi del glavnega namakalnega kanala pri Fari in Gradiški in v smeri Fara - Angoris - Idrijca ter Fara - Romans - Villesse - Ter. Z deli, katera nameravajo sedaj oddati na javni dražbi, bi morali dopolniti to razdelilno namakalno mrežo, ki bi napajala s soško vodo vse področje.

Bližnji meseci bodo pokazali, v koliko se tokrat misli resno, ali pa gre tudi sedaj za navadno volilno propagando. Vsekakor bi nujna izvedba tega dela dala nov razmah goriškemu kmetijstvu in njegovi proizvodnji, kar je važno zlasti sedaj, ko se tudi na tem področju občuti vpliv nastajoče evropske gospodarske skupnosti.

Fašisti in odnosi s Slovenci

Kolikor bolj se približujemo 28. maju, ko bodo volivci na Goriškem odločali o tem, kdo naj upravlja občinske in pokrajinske posle v prihodnjih štirih letih v naši pokrajini, toliko pogostejša so volilna zborovanja vseh strank, ki pošiljajo nanje svoje najboljše govornike.

Tako je v sredo pod večer bilo na Trgu Battisti zborovanje fašistov, na katerem je govoril njihov poslanec Almirante. Nedvomno je to dober govornik, kar pa je tudi nujno potrebno, kadar je treba zagovarjati tako piškave argumente, kot jih imajo fašisti in ki so se tudi v praksi izkazali kot taki. Ne bi se niti menili za vse njegove sofistikacije, če bi ta mož ne obravnaval med drugim tudi našo manjšino in odnose s sosedno republiko.

Govornik je še enkrat pohvalil akcijo nekega drugega svojega pajdaša, ki je nastopil proti dvojezičnosti v naših krajih, s čimer «naj bi rešil Goričane velike nevarnosti». Izrekel se je proti izvedbi deželne avtonomije Furlanija-Julijska krajina, ker bi to predstavljalo nevarno prodiranje Slovencev na italijansko narodno ozemlje in bi lahko prišlo do podobnega položaja, kot ga imamo v Gornjem Poadižju. Od kje naj bi prišli ti Slovenci, ki jih je že pred zadnjo vojno fašizem izbrisal z zemljevida naše dežele, o tem govornik ni povedal ničesar.

Seveda mu tudi ne gre v račun, da gremo Slovenci na volitve skupaj z drugimi naprednimi silami in zlasti se zaganja proti socialistom, ker so omogočili, da napredni Slovenci nastopajo s svojimi kandidati pri občinskih in pokrajinskih volitvah na listi te stranke. Zvest fašističnim načelom, se je mož zagnal tudi proti politiki sožitja in dobrega sosedstva na našem področju, čeprav je tako dobro sosedstvo rodilo že toliko dobrih in koristnih sadov, da si vse prebivalstvo na Goriškem ne more več predstavljati zaprte meje s Slovenijo, kar se je pokazalo zelo jasno tudi pri začasni zapori zaradi slinavke v preteklem marcu.

Sicer pa je prav, da se je možakar izjasnil o teh in drugih problemih. Tako bodo tudi italijanski volivci našega področja točno vedeli, kaj lahko pričakujejo od tistih, ki so že enkrat spravili državo in narod na rob propada, pa še vedno vztrajajo v svoji zmoti in bi v svojem šovinizmu in rasni mržnji radi ustvarili še nove Hitlerje in Eichmanne.

Prvaki strank na zborovanjih v Gorici

Ker je malo pokrajin v državi, kjer bodo v tem mesecu upravne volitve, bomo v Gorici lahko slišali prvake skoraj vseh italijanskih političnih strank. Za nedeljo napovedujejo predsednika vlade Amintora Fanfanija, danes bo govoril tajnik PLI Malagodi (v sredo je govoril fašistični prvak Almirante). Skoraj gotovo bo zadnjo nedeljo pred volitvami govoril tajnik PSI Nenni, federacija KPI pa se še ni odločila, koga naj povabi; med raznimi kandidati se omenja ime Amendole.

Za socialne demokrate bo govoril podtajnik Mario Tanassi, za monarhiste pa Covelli in Lauro.

OD VČERAJ DO DANES

KINO v GORICI

CORSO. 17.00: «Svet Susie Wong», W. Holden in N. Kwan. Ameriški film v barvah. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

VERDI. 17.00: «Operacija Eichmann», V. Gleen Perer in R. Lee.

VITTORIA. 17.00: «Veliko nebo», K. Douglas in B. Paget. Ameriški film.

CENTRALE. 17.00: «Sherwoodski lokostrelci», R. Greene, P. Shusing. Barvni film.

MODERNO. Danes zaprto.

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna Urbani - Albanese, Korzo Italia št. 89, tel. 24-43.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 19,6 stopinje ob 11.45 in najnižjo 4 stopinje ob 5. uri zjutraj. Vlage je bilo 55 odstotkov, padavin pa 0,8 mm.

Nesreča zidarja iz Števerjana

Da bi se izognil avtomobilu je zavozil v obcestni jarek

Včeraj okrog 16.30 se je 23-letni zidar Bruno Maraž iz Števerjana vračal s svojo lambreto iz Gorice proti domu. Ko je bil že na Zgornjem Oslavju, pa mu je nenadoma prišel nasproti nek tržaški avto, ki je vozil precej proti svoji levi strani. Da bi se mu izognil je Maraž obrnil svoje vozilo še bolj na svojo desno stran in pri tem zavozil v obcestni jarek, izgubil ravnotežje in padel.

Z nekim zasebnim avtomobilom so ga nato odpeljali najprej na sedež Zelenega križa v Gorici, od tu pa v civilno bolnišnico v Ul. Vittorio Veneto. Tu so mu zdravniki ugotovili lažje poškodbe na levi roki, na desni nogi in na levem delu obraza, zaradi katerih se bo moral zdraviti doma približno teden dni.

—«»—

Usoden padec po stopnicah

Včeraj okrog 13. ure so poklicali rešilni voz Zelenega križa v Ločnik, kjer se je 55-letna Marija Kraševič vd. Bregant, stanujoča v Ul. Concordia št. 19 precej hudo ponesrečila. Ko je šla namreč po stopnicah se ji je spodrsnilo in padla je tako nesrečno, da so jo morali nezavestno odpeljati v civilno bolnišnico v Gorici. Tu so ji zdravniki ugotovili pretres možganov, prebitje čelne kosti in udarec pri levem očesu. Zato so jo pridržali za 20 dni na zdravljenju.

Reklamni balonček je ustvaril prijateljstvo

Deklici iz Vidma sta spustili balonček z voščili in prejeli odgovor iz Slovenije

Zadnji dan marca sta Carmelina Galesso in njena sestrična Miriam Bujatti, stari 10 let, šli z gospo Bujatti v neko trgovino v Videm, kjer jim je trgovec podaril reklamni balonček. Mati je nagovarjala deklici, naj bi ga podarili kakšnemu mlajšemu otroku. Deklici nasveta nista poslušali, ampak sta privezali na balonček listek z njunimi imeni in naslovom ter ga spustili. Po nekaj minutah je izginil med oblaki.

Pred nekaj dnevi pa sta prejeli iz Jugoslavije pismo, v katerem Nadka Seliškar iz Dobrove štev. 28 pri Ljubljani popisuje, kje je dobila balonček. Pismo se glasi:

«Našla sem ga 10 km od Ljubljane. Preletel je res dolgo pot. Zdi se mi skoraj nemogoče, da je priletel iz Vidma. Tudi jaz vama želim vse najboljše in dosti uspehov vašemu mestu. Če morete mi sporočite, po možnosti v slovenščini, kdaj ste spustile balonček. Prisrčne pozdrave iz Slovenije in od Nadke.»

Deklici sta se že pobrigali, da bi jima kdo prevedel pismo, ki ga bosta poslali svoji novi znanki v Slovenijo.

—«»—

Furlanska revija o gradu v Rubijah

Pred kratkim je izšla v Vidmu : dma številka furlanske revije «Julia gens», ki prinaša med drugim gradivom tudi članek o zgodovinskem gradu v Rubijah. Napisal ga je učitelj Augusto Geat iz Gradiške ter je opremljen tudi s petimi fotografijami.

Članek prinaša marsikatero zgodovinsko zanimivost o tem gradu in Rubijah samih, čeprav je pisan z italijanskega vidika in tudi s tako tendenco. K temu članku se bomo še povrnili in poročali obširneje o njegovi vsebini.

Vpisovanje za mladinski izlet v Planico

Na Goriškem vpisujejo za mladinski izlet v Planico, kjer bo v nedeljo 21. maja srečanje slovenske mladine iz Koroške, Italije in Slovenije naslednji poverjeniki:

Sovodnje: Davorin Pelicon in Mirko Kusmin
Pevma: Darko Bensa in Nadja Sosol
Oslavje: Karel Primožič
Dol: Ciril Pahor
Poljane: Bruno Lavrenčič
Vrh: Severino Cotič
Doberdob: Evgen Peric
Steverjan: Ivan Klanjšček in Ivan Humar
Standrež: Prosvetno društvo od 20. do 21. ure
Vpisovanje se zaključi v nedeljo 14. maja.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

IZIDI	
O. Mantova-*Catanzaro	2:1
Alessandria-*Como	2:0
Genoa-Foggia	3:1
Venezia-*Marzotto	2:0
Messina-Brescia	3:1
Sambenedettese-*Novara	1:0
Palermo-Parma	3:0
S. Monza-Pro Patria	4:3
TRIESTINA - Reggiana	1:1
Verona - Prato	1:0

LESTVICA

O. Mant.	34	16	12	6	41	23	44
Venezia	34	19	6	9	47	28	44
Palermo	34	11	18	5	42	25	40
Reggiana	34	15	10	9	59	50	40
S. Monza	34	12	12	10	31	24	36
Messina	34	12	12	10	40	31	36
Prato	34	14	8	12	35	37	36
P. Patria	34	12	11	11	41	35	35
Alessand.	34	13	9	12	40	36	35
Sambened.	34	13	9	12	32	38	35
Catanzaro	34	13	8	13	40	36	34
Como	34	12	10	12	37	39	34
Genoa	34	14	11	9	45	38	32
Parma	34	11	10	13	31	32	32
Brescia	34	11	8	15	41	36	30
Triestina	34	8	14	12	25	33	30
Novara	34	10	10	14	29	47	30
Verona	34	7	12	15	24	41	26
Foggia	34	8	9	17	31	49	25
Marzotto	34	5	9	20	25	58	19

Danes zvečer bo ob 20.30 na stadionu «Prvi maj» žensko namiznoteniško tekmovanje za igralke Bora. Izid tekmovanja bo določil igralko ali igralki, ki bosta zastopali športno združenje Bor na mednarodnem tekmovanju za nagrado «Bora».

Neodločen izid dvoboja na tržaškem stadionu

Triestina zapravila priložnost za dragoceno zmago nad Reggiano

Strelca golov Fogar v prvem polčasu za Triestino in Corsi v drugem polčasu za goste

Strelca: v 42' Fogar T.), v 28' drugega polčasa Corsi (R.).

Triestina: Luison; Bernard, Brach; Sadar, Frigeri, Degrassi; Fogar, Trevisan, Secchi, Fortunato, Mantovani.

Reggiana: Ferretti; Gariboldi, Galvani; Corsi, Martiradonna, Placanica; Tribuzio, Greatti, Volpi, Sardei, Ogliari.

Sodnik: Campati iz Milana. **Gledalcev** 10.000. **Kotj** 3:2 za Triestino.

Tekma, ki bi jo Triestina zlahka mogla odločiti v svojo korist, se je končala neodločeno predvsem po krivdi domačih napadalcev, zlasti Fortunata, ki ni znal realizirati dveh stoodstotnih priložnosti v začetku drugega polčasa. Po začetni uravnovešenosti z izmeničnimi napadi, v katerih pa so bili gostje nevarnejši, je prevzela premoč Triestina in izvedla vrsto nevarnih napadov, ki jih je obramba gostov le s težavo zadrževala. Gol je visel takorekoč v zraku, vendar pa je do njega prišlo šele tik pred zaključkom prvega polčasa in povrhu niti ne iz akcije, pač pa posredno iz kazenskega strela, ki ga je s tričetrtine igrišča izvedel Brach. Njegov strel je bil izredno precizen. Kake štiri metre pred vratj ga je prestregel z glavo Trevisan in ga podaljšal do Fogarja, ki je v naletu streljal naravnost v mrežo mimo pokritega vratarja.

Igra v prvem polčasu je bila hitra in borbena, tehnično pa ne ravno na višini. Delno je motil tudi sodnik Campanati s često nepravilnimi odločitvami predvsem na škodo domačih. V 31' je Trevisan na lep Mantovanijev predložek streljal močno, toda naravnost v vratarja. V 32' je vratar Ferretti v krasnem skoku prestregel Sadarjev strel z glavo. V 33' je zopet Trevisan streljal v vratarja, v 37' pa je Mantovani po lepi akciji Fortunato-Fogar poslal žogo mimo vrat.

Lepo priložnost za povečanje vodstva je imela Triestina tudi v 44', ko je vratar gostov zapustil vrata. V 45' je zaradi poškodbe nekaj sekund pred sodnikovim žvižgom zapustil igrišče Gariboldi, ki pa se je v drugem polčasu vrnil na igrišče s popolno učinkovitostjo.

Začetek drugega polčasa je pripadal domačim, ki so najprej v 2' s Fortunatom in v 14' s Mantovanijem zamudili dve krasni priložnosti, ki sta ju pripravila najprej Secchi in nato Fogar.

V 19' in v 20' je moral vratar gostov posredovati na strela Fortunata in Trevisana. To pa sta bili tudi poslednji omembe vredni ofenzivni akciji domačih, ki so zagrešili taktično napako, da so se prezgodaj zaprli v obrambo in omogočili gostom široke manevre, namesto da bi vztrajali s pritiskom na ne ravno solidno obrambo gostov. Tako je Reggiana v 28' povsem nepričakovano in brez posebnih zaslug dosegla izenačenje s strelom Corsija s kakih 30 m, ko je žoga z ostri paraboli preletela Luisona in obtičala v mreži.

V zadnjih minutah je postala igra spet nekoliko živahnejša, vendar pa zaradi utrujenosti igralcev in obojestranskega zadovoljstva z rezultatom, ni dosegla nivoja prvega polčasa.

Pri Triestini se je odlikoval požrtvovalni Brach, Sadar v krilski vrsti, v napadu pa predvsem Trevisan Mantovani in Secchi. Pri gostih, ki pa po prikazanj igri nikakor ne sodijo v A ligo, je bil najboljši del moštva v krilski vrsti. V napadu je bil vedno nevaren Tribuzio.

Igra je bila na splošno fair kljub ostrosti in nekaterim namernim poškodbam. Sodnik kljub svojemu renomeju ni zadovoljil. j. k.

—«»—

Obvestilo namiznoteniškim igralcem športnega združenja Bor

Namiznoteniški odsek športnega združenja Bor vabi vse navedene igralce, da se javijo danes zvečer na stadionu «Prvi maj», kjer se bodo dogovorili za nastop na mednarodnem turnirju, ki bo v kratkem v nedeljo:

CIBIĆ EMIL, MILIĆ BORIS, MILIĆ DRAGO, ŠCUKA, LASIĆ, MERLAK, GRBEC, KOVAČIĆ, EDI in BORIS KOSTA, TOMSIC, POSEGA, VITEZ in STANISA.

Ostali izidi prvenstva B - lige

Mantova in Venezia ohranili vodstvo

Štiri zmage na tujih tleh

Petnajsto povratno kolo nogometnega prvenstva B-lige se je končalo brez posebnih potresnih sunkov ne na vrhu ne na dnu. Na čelu sta Mantova in Venezia obdržali vodstvo. Obe enajstorici sta dosegli zmago na tujem igrišču in sicer Mantova v Catanzaru, Venezia pa v Valdagnu proti Marzottu.

Tretjo zunanjo zmago je dosegla Alessandria na tleh Coma, medtem ko je Sambenedettese največ presenetila, ker si je šla k Novari po dve zanjo dragoceni točki.

Edino spremembo si je izsilil Palermo, ki je po gladki zmagi nad Parmo izpodrinil Reggiano s tretjega mesta na četrto. Ob zaključku prvega polčasa je kazalo, da bo Parma prisilila Palermitance na delitev točk, toda domačini so s hitrimi napadi v drugem delu igre dosegli kar tri gole.

Tudi Genoa je prišla do zmage ne toliko po zaslugi lastnih igralcev kot zaradi slabega odpora, ki so jim ga nudili gostje. V glavnem je bila ta igra brez barve in nezanimiva.

Derby med Simmenthalom iz Monze in Pro Patrio je bil precej čuden in se je končal s sedmimi goli, od katerih so bili trije doseženi s kazenskimi streli. Največ zaslug za dosežke ima, več kot igralci obeh moštev, močan veter, kateremu je bila žoga večkrat na milost in nemilost. Igra je bila vseeno živahna in čeprav tehnično ni mogla zadovoljiti gledalcev, jih je navdušila zaradi borbenosti obeh moštev.

Vsi igralci bodo imeli sedaj samo nekaj dni počitka, kajti jih v nedeljo čaka 16. povratno kolo. In ni izključeno, da bo prišlo v nedeljo do pomembnejših presenečenj.

—«»—

Spanska Vuelta končana

Zmaga domačina Angelina Solerja

BILBAO, 11. — Danes se je s šestnajsto etapo zaključila kolesarska dirka po Španiji. Letošnja dirka se je zaključila z zmagoslavjem domačina kolesarjev, ki so od desetih prvih mest zasedli kar devet. Edino že priletnemu Francozu Mahéju se je posrečilo vmesniti se med Špance. Danes zadnja etapa se je končala z zmagoslavjem Španca Companyja pred rojakom Ituratom in Italijanom Sabbadinom; končni zmagovalec dirke pa je Angelino Soler.

Končna lestvica španskega Vuelte je naslednja:

1. ANGELINO SOLER (Sp.) 77.36'37"
2. Mahé (Fr.) 77.37'28"
3. Perez Frances (Sp.) 77.39'43"
4. Suarez (Sp.) 77.39'
A. Gomez Del Moral (Sp.) 77.39'48", 6. Iturat (Sp.) 77.40'
7. Manzaneque (Sp.) 77.40'
itd.

—«»—

Po I. kolu šahovskega dvoboja

Jugoslavija-SZ neodločeno 3:3 (4)

BEOGRAD, 11. — Danes se je v Beogradu začel že tradicionalni šahovski dvoboj med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Prvo kolo se je končalo neodločeno 3:3, medtem ko so morali štiri partije prekiniti. Rezultati prvega kola so naslednji: Petrosjan-Gligorič odložena zaradi bolezni Jugoslovana, Keres-Djurašević prekinjena, Korčnoj-Matanović prekinjena, Ciric-Geller remi, Bertok-Averbach 1:0, Udovčić-Stein remi, Volpertova-Nikolić deljkovič 0:1, Lazarevič-Gaprindašvili 0:1, Pavlenko-Pavlovskaja prekinjena, Velimirović-Šmit prekinjena, 0:1.

Šport na slovenskih šolah

Povratno srečanje dijakov goriških in tržaških šol

Jutri bo na Rojcah finalno srečanje juniorjev in naraščajnikov

V soboto 13. maja bo ob 15. uri na igrišču na Rojcah tekmovanje srednješolskih dijakov v lahki atletiki. V teh finalnih tekmah bosta nastopili dve kategoriji: juniorji in naraščajniki.

V kategoriji juniorjev se je kvalificiral v metu diska Poldo Devetak, medtem ko je Daniel Pintar za las izpadel v skoku v višino.

Med naraščajniki so se plasirali: skok v daljino: Dušan Bensa in Stane Pavlin; tek na 80 m: Boris Tence; 60 m z zaprekami: Dušan Švab; disk (teža 1 kg) Viljem Zezlin; štafeta 4x100 (Tence, Madon, Švab in Devetta Vojko) je izpadla in se bo borila za kvalifikacijo od 7. do 12. mesta.

Istočasno bodo tudi kvalifikacijske tekme za nižje šole v teku na 60 metrov in štafeti 4x80 m.

Predvidoma v torek 16. maja bo ob 15.30 povratno srečanje med reprezentancama slovenskih šol iz Gorice in Trsta. Na športnem igrišču na Rojcah se bodo slovenski dijaki pomerili v naslednjih lahkoatletskih disciplinah: tek na 80 m, skok v daljino in višino, met diska in krogle, štafeta 4x100. Mogoče bodo nastopili tudi v skoku s palico in v odbojki.

Na igrišču v Podgori pred okoli 1500 gledalci

Z zmago se Juventini iz Štandreža odpirajo vrata v prvo kategorijo

Stranski sodnik je razveljavil dva gola napadalca Iviča Fergolje

Pred poldrugim tisočem gledalcem, ki so napolnili nogometno igrišče Podgore pri Madonnini, kot še nikoli tako, je nogometna ekipa Juventina iz Štandreža v izvrstni igri premagala enajstorico Podgore in jo tako prisilila, da je prvič po dveh letih in pol klonila na lastnem igrišču.

Zmagoviti in edini gol tekme je zabil v 20' drugega polčasa Edi Tabaj. Ivič Ferfolja je dosegel še dva gola, vendar ju je sodnik razveljavil zaradi domnevnega off-sida. Kljub razveljavitvi dveh golov, od katerih je bil vsaj eden po našem prepričanju regularen, zmaga Juventine ni izgubila na svojem pomenu. Bila je sad boljše igre, velike požrtvovalnosti igralcev, vzdržljivosti in borbenosti. V tekmo so igralci vložili vse sile in priborili zmago za svojo vas ter njene prebivalce, ki so skozi vse prvenstvo s tolikšno ljubeznijo spremljali tekme Juventine in tudi včeraj v ogromnem številu prišli v Podgoro bodrit svoje benjamine .

Prvi polčas je potekal v razmeroma počasnem ritmu. Obe ekipi sta varčevali s silami, da bi bili krepkejši za glavno preizkušnjo v drugem polčasu. Kljub temu je prišlo do nekaterih razburljivih trenutkov, ko je napadalec Podgore v 30' zadel prečko.

Drugi polčas je skoraj v celoti pripadal Juventini. Svoje svetišče je odlično branil vratar Devetag, ki je moral zlasti po Tabajevem golu večkrat rešiti položaj pred vrati, ko je celotna ekipa Podgore napadala, da bi dosegla izenačenje. Z akcijami so se izkazali tudi Nanut, Tabaj in Ferfolja. Nanut je preigral vratarja in ogrozil njegovo svetišče. Nekaj minut kasneje je močno streljal v gol, toda brez uspeha. Juventina je stalno pritiskala, da je postal gol samo še vprašanje časa. Medtem je dozorel položaj pred podgorskimi vrati, katere sad je postal Tabajev neobranljiv strel v desni kot. Njegove tovariše je ob tem golu popadlo takšno veselje, da so se sredi igrišča pričeli objemati. Čeprav so morali nekaj minut kasneje požreti dva grenka grižljaja zaradi razveljavitve dveh golov, ni to moglo vplivati na zmago, ki je skoraj gotovo odprla ekipi vrata v prvo kategorijo diletantov.

V Standrežu je zmaga Juventine navdala z radostjo vse ljubitelje nogometa. Zlasti mladina je do poznih ur živahno razpravljala o tej pomembni zmagi saj so ekipo v velikem številu spremljali na toplo podgorsko igrišče, kjer so minuto za minuto sledili zmagovitemu pohodu svojih prijateljev.

Juventina je nastopila v naslednji postavi: Devetag, Paškulin, Mozetič, Puia, Furlan, Costelli, Nanut, Tabaj, Petejan in Ferfolja.

Sodil je Brandolin iz Krmina; stranska sodnika Barbaresco iz Krmina in Paparella iz Gradiške.

—«»—

TOTIP

Stolpec športne stave včerajšnjih konjskih dirk je naslednji:

1. —	1. Cirano	1
	2. Fasana	X
2. —	1. Confant	X
	2. Orobe	1
3. —	1. Switz	1
	2. Una	2
4. —	1. Velocissimo	1
	2. Sceicco	X
5. —	1. Cutolo	2
	2. Port Arthur	X
6. —	1. Pripet	1
	2. Buttero	X

KVOTE: 12 — 274.327
11 — 17.627
10 — 2.584 lir

SZ BOR - GITeT FIT - CONI

V soboto, 13. in nedeljo, 14. t. m. bo v dvorani na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta 7

MEDNARODNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR za **NAGRADO BOR**

z udeležbo najboljših italijanskih, avstrijskih, slovenskih in domačih igralcev

Spored:

TURNIR ZA PIONIRJE
TURNIR ZA III. KATEGORIJO
TURNIR ZA II. KATEGORIJO
TURNIR ZA I. KATEGORIJO
TURNIR ZA DVOJICE

Urnik tekmovanja:

Sobota od 17 do 20 in od 21 do 23.30
Nedelja od 8.30 do 13 in od 14 dalje

Ljudje ob cesti

milan lipovec

Mnogokrat je zadostovala nastava preproste miselne zanke, in glej, že se je vanjo ujela nujna Palčičeva želja. Nič zato, če se ni, jutri je bil tako in tako še en dan. Če pa se je, denimo, jata vranov nad Grebenom vendarle usmerila tja proti Podgradu, potem so bili to veseli svatje, ki gredo po mlado nevesto, po zalo Barčanovo Maro. (O, Mara, Mara, ali je bilo vredno, da se je Palčič potopil v to črno muko zgolj zato, da bi se dotipal do tvoje bele kože!) Mar to ni bilo zanesljivo znamenje? In koliko je bilo takih in podobnih znamenj!

Zato Palčič nikdar ni legel, preden ni počastil vseh štirih strani neba, preden se ni priporočil vsem štirim vetrovom; nikdar ni vstal, preden ni otipal srebrnega laježa na roženi palici, ne stopil čez prag pred popolnim duhovnim očiščenjem: «Odpusti mi, gospod, vse grešne misli in dejanja, storjena pod to streho, in ne daj, da bi moja noga stopila na pot pogubljenja...» Dušo, ki je toliko let medlela pod otrdelo skorjo grešne nesnage, pa si je izprašil z brezovo metlo. In to je storil pred pragom. A tudi potem, ko je stopil čez prag, ni dal mesu in volji, da bi se valjala v lenivem udobju in samopašnosti; o, kajpada! Krotil ju je in pestil s samopremagovanjem, z manjšimi in večjimi žrtvami, tako da je, postavimo, izšepetal nekaj več molitvic ob znamenju v potoku; da je mimo bližnjice ubral napornejšo pot proti Materiji; da se je prisilil v spokorniško podoživljanje trpljenja svetniškega patrona, namesto da bi se prepuščal razuzdanemu plesu zapeljivega sanjarjenja. Sam bog je poznal moč trikratnih rotečih vzdihov, sam bog — in Palčič je pridržal klobuk pedenj nad glavo — je vedel za milost, ki lahko kapne gorečnežu po takšni duhovni umeditvi.

Dogodki torej, ki so se potem vpletli v Palčičevo življenje, le niso bili zgolj priložnostni naključki, marveč posledica dolgotrajne duhovne priprave. Bili so sad trpkih odpovedi in neomahljive, globoke prepričanosti. Ah, kaj vse je zmogla takšna prepričanost! Gore boste premikali, gore. Tako je zapisal evangelist.

Čemu bi potemtakem trmoglava vera ne premaknila človeka, če se vzame, samega cesarja. Koga? — No, prav tega, ako se pokaže potreba znova poudariti, kako svojevrstna pota zna ubirati božja previdnost. Gora kajpada, teh ni bilo mogoče prenašati kakor senene lonce — navsezadnje evangelist tudi ni bil tako otročji. Bil je nekoliko zanesen in je ljubil krepke prispodobe, to je bilo očitno, vendar...

3.

Avstrijski cesar se je v onih dneh res premaknil in odpotoval na jug. Šel je tja ne toliko zaradi razvedrila, kolikor zaradi državniške dolžnosti in vedoželjnosti: uveriti se je bilo treba, ali utrjenim kopnim temeljem samodrštva ne preti nevarnost, da bi kleonil nosilec, ki ga je razjedala morska voda; ali je pod njim v resnici več cementa, nego utvare, o tem se je bilo treba prepričati.

Šel je torej tja, da presodi, v koliko se lahko zanese na trdnost puljske luke, tega edinega avstrijskega obmorskega oreha, na katerem naj bi si sovražniki lomili zobe. In potem? No, potem bi se njegovo veličanstvo lahko nekoliko oddahnilo. Lahko bi si, če bi ravno naneslo, v brionskih ali opatijskih vodah oplaknilo vladarske ude. To naj bi se zgodilo na povratku.

Toda istrskih in brkinskih podložnikov se je ob takšnih novicah lotila velika vznemirjenost.

Cesar, pravite?...

Ločanski gospodarji so nekaj dni postavali z rokami v žepih. Kakor po požaru ali pozimi so postavali. Okrog njih pa se je smejalo poletje in delo je močno trpelo.

Le kdo naj se zanese na vse te čenče. Vsak izmed njih je že bil v Divači ali na Kozini. Kaj pa je bilo to: poldrugo uro hoda! Sedaj pa naj bi se tam skozi vozil cesar, njegovo veličanstvo, ali kako se mu reče?

Da, tako je povedal Palčič.

Palčič seveda, on bi bil vedel marsikaj pojasniti, a vse tiste dni je preždel v Materiji. Sploh ga ni bilo na spregled.

Zaradi tega je bila zbeganost še večja. Joškov Ježin je videl cesarja na ognjenem vozu; kakor sveti Elija je drvel v Istro. Kozinci in Herpeljci so klečali ob poti z obrazi v prahu. A to so bila le ugibanja, kdo bi o tem govoril na glas! Nemara Jernej, on je tu in tam kaj prelistal. Ali naj gredo v krčmo? Šli so torej tja in pili pozno v noč.

Prišla je nedelja in veliki dogodek je potrdil tudi gospod župnik s prižnice. «V bližnjih dneh,» je dejal, nato je ponovil vse ono, kar je bilo ljudem že znano. Pri večernici pa je litanijam žalostne matere božje pridal nekaj pobožnih misli na umrle in: «Za našega modrega vladarja in njegovo vladarsko hišo, oče naš...»

«Velik grešnik, res,» so menile Ločanke, vračajoč se po zavrteh v dolino. «Nič kaj prida človek,» so sodili možje pri Bubniču, «čemu bi drugače zanj tolikanj molili.»

Nemo postavanje na pokopališču s pokrivali na dimljah jih je bilo naveličalo in tako so si zdaj tu odpočivali.

V vse drugačni mrzličnosti so se znašli v Materiji in na Kozini Tam pač, kjer sta stolovala župana. In ta dva sta bila vsekakor dolžna nekaj ukreniti. Nič posebnega pravzaprav, kakor je pričal dopis z glavarstva, ker obisk tako in tako ni bil namenjen tem krajem.

«Bržčas se cesarsko-kraljeva garnitura sploh ne bo ustavljala na vmesnih postajah, a priporočljivo in umestno bi bilo, da bi tamkajšnji župani...» in tako dalje. «Vsekakor pa naj prizadeti župani v morebitnih dvomih s koristjo upoštevajo blagohotne nasvete visokorodnega gospoda, barona iz Odoline.»

Potemtakem se je Kastelic lahko oddahnil. Tako, je dejal. Nikake nevarnosti ni bilo videti, da bi se človek zameril ali osmešil. Dobro, dobro... Skoči torej k baronu v Odolino, nato sta s Palčičem skupaj la v Materijo nekaj najveljavnejših občinskih mož.

«Vidite,» jih je nagovoril Kastelic, opletajoč s jezikom vico približno tako, kakor baron iz Odoline, «prekinil nas bo doletela čast... bilo bi torej...» in jim je obširno ložil, kaj bi bilo priporočljivo in umestno.

Starci so zbrano poslušali. Potem pa, ko je župan umolknil, so bili v veliki negotovosti. Nekateri so si molzli brade, drugi so z izpahnjeno čeljustjo zbrali primerne besede, take, da bi bilo vredno z njimi sporiti neprijetno prisluškovanje. A komu, pri streli sonči, bi kapnila pametna misel! O davkih, če se vrag ali občinski tlaki je vedel vsakdo nekaj povedati. Prav tako ni manjkalo umnih nasvetov pri ugibanjih o izbiri plemenskega bika. Toda o cesarju... Mar je kdo vedel, kako se vodijo uradni pomenki o cesarju?

Končno je Kastelic vendarle nekaj rekel. Vprašali jih je, ali so vse razumeli.

Kaj ne! so rekli.

In če jim nemara ne hodi kaj navzkriž?

Navzkriž? Ne! Sive glave so se zamajale.

Potemtakem naj vsaka vas odbere svojega moža. Slope, Brezovica, Vrtviže, Ojstrica, Padež, Kozjane, Tatre, Mrše, Orehek, Kovčice, Slivje, Velike Loče, Mavhinja, Kovščina, Skadanjščina, Golac, Vodice, Jelovice, Gradišica, Bač. Materija, Povžane, Rožice... bi se reklo, da bo kaj nad dvajset mož; z njim, županom in Palčičem dovolj vrednih predstavnikov matarske občine.

To je bilo potemtakem urejeno. Vendar se je vse skupaj izteklo nekoliko drugače, nego je predvidevalo glavarstvo.

(Nadaljevanje sledi)